TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 5. — 1923 | Lauantaina, tammikuun 13 p. — Sat. Jan. 13 | VII Vuosikerta - Vol. VII

Ranskan rosvohyökkäys synnyttää kuohuntaa ja kapinaa Saksassa

[Rann]ansirannikon puutavaratyöläisten teollisuusunion konventionista

[M]onia tärkeitä päätöksiä tehty. [Ih]ailtava solidarisuus vallinnut konventionissa.

(Vapauden kirjeenvaihtajalta.)

Vancouver. — Konventsioni (alkoi [ke]llo 10 aamulla tammikuun 3 p. [T]yöläistoveri Halliday valittiin pu[heenjohtajaksi].

Workers Partyn yleistoimeenpane[van] kom. oli saapunut sähkösano[m]a, tuoden toverilliset terveiset [ko]nventsionille ja ilmaisten että L. [W]. I. U. voi aina luottaa Workers [P]artyn täydelliseen apuun.

Sihteeri tluki kirjeen A. Losows[ki]ltä, Punaisen Taloudellisen Kan[sa]invälisen sihteeriltä, jossa ilmoi[te]ttiin että L. W. I. U. of Canadan [l]iittymisanomus P. T. Kansainväli[see]en on ilomielin hyväksytty ja ke[ho]itettiin lähettämään edustaja P. [T]. K. toiseen kongressiin.

Venäjän Puutavaratyöntekijäin [j]ärjestöltä oli saapunut seuraava [k]irje:

Canadan Lumber Workers Uni[oil]le: Venäjän Puutavaratyöntekijäin [j]ärjestön keskuskomitea täysi-istun[n]ossaan onnittelee Canadan Lum[b]er Workers Uniota liittymisensä [jo]hdosta P. T. K:seen. Metsä- ja [p]uutavaratyöläiset liittyneenä Yleis[v]enäläiseen Puutyöntekijäin järjes[t]öön, ovat suureksi ilokseen kuul[le]et, että heidän veljensä kaukai[se]ssa Canadassa hyväksyvät samat [p]erusteet proletariaatin vallankumo[u]ksellisessa luokkataistelussa kuin [V]enäjän työläiset ja toivovat täten [t]oivansa laskea perustan mitä lä[h]eisemmälle yhteydelle Venäjän ja [C]anadan puutyöläisten välillä.

Kauan eläköön Punainen Taloudellinen Kansainvälinen!

Kauan eläköön vallnkumouksellis[t]en puutyöläisten kansainvälinen [ja]rjestö!

Kauan eläköön Lumber Workers [U]nion of Canada!

Kauan eläköön maailman vallan[ku]mous!

Koko Venäjän Puutyöntekijäin järjestön keskuskomitea.
Per Kabanoff.

Toimeenpanevan komitean raportti.

Seurasi toimeenpanevan komitean [r]aportti, josta selvisi, että järjestön [t]oiminta kuluneena vuotena on jo[n]unverran joutunut kärsimään va[r]ojen puutteesta. Ehdottivat että [a]setettaisiin joku vissi päämäärä [j]onka saavuttamiseksi järjestö ensi [v]uonna pääasiallisesti ponnistelisi. [A]sia lykättiin seuraavaan istuntoon.

Menettelytapa.

Järjestön menettelytavaksi t.p.k. [e]sitti seuraavaa:

Järjestön menettelytapana olkoon [y]hteistoiminta kaikkien työväenjär[j]estöjen kanssa, jotka meille puuta[v]aratyöläisinä voivat olla avuksi ja [e]rsinkin jatkuvassa taistelussa yh[t]eisiä riistäjiä vastaan kapitalismin [l]opulliseksi kukistamiseksi ja teolli[s]uuslaitosten työläisten haltuun [o]ttamiseksi.

Esityksen johdosta jonkun aikaa [k]eskusteltua hyväksyttiin se yksi[m]ielisesti.

Kurssit järjestön toiminnasta.

T.p.k. ehdotti Vancouverissa alet[ta]vaksi kurssit järjestäytymisestä. [T]arkotuksena ollen saada deligeitit [j]a toimivat jäsenet tietoisiksi jär[j]estön rakenteesta ja toiminnasta [s]ekä siitä tehtävästä jota he suo[r]ittavat järjestössä.

Ehdotus hyväksyttiin ja kurssit [al]etaan heti.

Lähimmät vaatimukset.

Esitys jonkun vissin päämäärän [el]i vaatimuksen asettamisesta otet[t]iin käsiteltäväksi. Kaikki edustajat [l]ausuivat mielipiteensä kysymykses[t]ä, silmällä pitäen sitä, että millä [o]lisi suurin vaikutus joukkojen nos[t]attamiseksi.

Ilmeni suuri joukko erilaisia mie[l]ipiteitä, vaihdellen ne palkan koro[t]uksesta, lopulliseen vallankumouk[se]en.

Päätettiin keskittää järjestön toi[m]inta vasta alkaneella vuodella seu[r]aavaan kolmeen kysymykseen: [Ur]peitteet työnantajien taholta kaikil[l]e kämpille. Kuuden tunnin työpäivä ja mustalistajärjestelmän poistaminen. T.p.k. velvotettiin muokkaamaan näiden sotalruutojen lopullinen sanamuoto.

Kaikki jäsenet velvotettiin hankkimaan ainakin yksi uusi jäsen järjestöön.

Uutistoimisto.

Päätettiin alkaa uutistoimisto rannikkopoorissä. Sihteeri valtuutettiin hankkimaan erikoiset kaavakkeet tähän tarkotukseen, jotka jokaisen deligeitin on täytettävä kuukausittain kämpällä, jossa työskentelee ja lähetettävä piirin päämajaan. Sihteerin on laadittava niistä kuukausittain yhteinen uutisnumero ja lähetettävä kaikille deligeiteille.

Urakka- ja kappaletyö tuomitaan.

T.p.k. velvotettiin julkaisemaan urakka- ja kappaletyön turmiollisuutta selostava lentolehti, koska järjestö vastustaa tällaista riistämismuotoa erikoisemmin.

Clarke edelleen sihteeriksi.

Työläistoveri J. M. Clarke valittiin edelleen sihteeriksi. Työläistoverit Higgins, Stelp, Sundvist ja Rogers valittiin rannikkopiirin toimeenpanevaan komiteaan, ja työläistoverit McDonald ja Ross edustamaan rannikkopiiriä yleisessä TPK:ssa.

Edustajain yksimielisyys.

Konventioni lopetti työnsä torstaina kello 4 i.p. kestettyään kaksi päivää.

Silmäänpistävänä seikkana voi konventionista mainita, että siinä oli enemmän sopua ja yksimielisyyttä kuin missään edellisessä konventionissa. Kaikilla läsnäolijoilla näkyi jä[...]n yhteinen etu olevan ylinnä [...]kesta muusta. Mitä vähän erimielisyyttä oli olemassa, niin oli se ainoastaan muodollisuuksista, pääasiassa olivat kaikki yksimielisiä. Ainoastaan yhden kerran ilmeni konventsionissa todellista erimielisyyttä. Se oli kun konventsionille esitettiin että t.p.k. kiellettäisiin lähettämästä edustajia mihinkään poliittiseen kokoukseen.

Esityksen johdosta syntyneessä keskustelussa kuitenkin selvästi osoitettiin, että esityksen hyväksyminen olisi ristiriidassa Punaisen Taloudellisen Kansainvälisen periaatteiden kanssa ja kun esityksestä äänestettiin, niin ainoastaan esityksen tekijä äänesti sen puolesta.

50,000 ranskalaista sotilasta Dusseldorffissa

Jokainen kylä miehitetty ranskalaisilla. Belgia ottaa osaa hyökkäykseen.

Dusseldorf. — Jokainen kylä Dusseldorfin alueella on miehitetty ranskalaisilla sotilailla.

Pakkoluovuttaessaan kulkuvälineitä, jokaisen auton, jopa vesikärryjenkin täytyy näyttää todistus, miksi ei sitä voitaisi pakkoluovuttaa ranskalaisen sotaväen käytettäväksi.

Ranskalaisia sotilaita on kaikkialla Ruhrin alueen alaosassa, ne muodostuvat kaikenlaatuisesta aseistuksesta, on jalkaväkeä, ratsuväkeä ja keveämpää tykistöjoukkoa. Kaikki on valmiina Esseniin etenemistä varten. Kaikkiaan lie Ranskalla sotilaita tätä etenemistä varten 50,000.

Onko saksalaisilla mitään yhteistä suunnitelmaa etenemisen ja miehityksen vastustamiseksi, ei kukaan tiedä. Mutta kaikki ovat sitämieltä, että vastustus supistuu kahteen toimenpiteeseen, passiiviseen vastarintaan ja takavarikoitavaksi kelpaavien tavarain ja rikkauksien pois siirtämiseen ja salaamiseen.

Belgialaiset mukana.

Brusseli. — Ensimäiset belgialaiset joukot jotka tulevat avustamaan ranskalaisia Ruhrin miehittämisessä, astuivat täällä keskiviikkona neljään erikoisjunaan, käsittäen kaikkiaan 1,800 miestä ja upseeria. Tankit on lähetetty suoraan Ghentista Ruhriin käsin.

Belgian miehitysjoukot käsittävät jalkaväkeä, kuularuiskuosastoja, ratsuväkeä, ilmailijoita ja kuletusliikennetyöläisiä ja erikoistuntijoita.

Belgialaisten sotajoukkojen ylikomentaja toimii kenraali Borremans, kahdennentoista jalkaväkidivisionan päällikkö. Sotajoukkojen lähtiäisiksi pantiin toimeen isänmaallisia mielenosotuksia.

Seitsemän maan kommunistit protesteeraavat Ruhrin valtausta vastaan

Essenissä pidetty valtava protestikokous missä on puhunut 7 maan kommunistipuolueen edustajat.

Essen. — Kahden Sosialistisen Internationalen protestien lisäksi, minkä he julkitoivat viime sunnuntaina Kölnissä pitämässään kongressissa Ruhrin valtausta vastaan, seitsemän maan kommunistipuolueen edustajat kokoontuivat täällä maanantaina ja julistivat kaikella voimallaan ja keinoillaan tulevansa vastustamaan Ruhrin valtausta. Kokouksessa olivat edustettuina Tshekkoslovakian, Ranskan, Saksan, Englannin, Belgian, Italian ja Hollannin kommunistipuolueet. Kokouksessa vallitsee mitä innostunein ja päättävin mieliala. Kaikki edustajat ollen yhtä päättäviä, julistamaan sota sotaa vastaan.

Kokouksessa valittiin 11-henkinen toimeenpaneva komitea, johon tuli edustajia Ranskan, Saksan, Tshekkoslovakian, Belgian ja Puolan kommunistipuolueista. Tämän lisäksi valittiin kolme muuta komiteaa Saksan ja Ranskan edustajista, edustaen kaivosmiehiä, rautateitten liikennetyöläisiä ja, rautateitten kunnossapitotyöläisiä.

Johtavina puhujina kokouksessa esiintyivät Humaniten päätoimittaja ja Ranskan edustajakamarin jäsen Marcel Cachin, englantilainen kommunisti William Gallagher, joka johti suurta tehdaslähettien lakkoa Clydessa 1915 ja J. T. Walton Newbold, Englannin parlamentin kommunistinen jäsen.

Ruhrin työläiset uhkaavat yleislakolla

Teollisuuden harjoittajat kieltäytyvät alistumasta Poincaren orjiksi.

Berliini. — Tänne saapuneitten tietojen mukaan on Essenissä julistettu yhden päivän yleinen protestilakko ja samalla puhutaan yleislakosta kautta Ruhrin alueen protestiksi Ranskan hyökkäystä vastaan.

Hiilisyndikaatti muuttaa päämajansa Hamburgiin.

Essen. — Phenish & Westphalian hiilisyndikaatin päätös muuttaa päämajansa Essenistä Hamburgiin on ensimäinen suurten teollisuuden harjoittajain uhma Ranskan miehitysuhkausta vastaan.

Edellämainittu syndikaatti mikä edustaa Ruhrin hiilialueen johtavaa järjestöä, toimii pääasiallisesti hiilituotannon ja Saksan hiilen luovutuksen suhteen, jossa toimessa se on tunnustettu kautta Saksan teollisuuselämän.

Muuttamalla tämän syndikaatin päämaja pois Ranskan ulottuvilta, Ruhrin alueen kaivosten käynnissäpito jää silloin yksilöllisten kaivosyksikköjen huoleksi, näin ollen suuresti vaikeuttaen ja heikentäen niiden tuotantoa.

«Me emme halua tulla Poincaren orjiksi,» lausui eräs huomattu syndikaatin johtaja. Tosin hän sanoi kaivosten omistajain ja tuottajain käsittävän, että Ruhrin alueen hiilituotannon kontrollin väliaikainen ylenantaminenkin aiheuttaa Saksan teollisuudelle vakavan pulan, sillä rajoitettu Ylä-Sleesian alue ja Keski-Saksan hiilikaivokset eivät enään ole tärkeitä tekijöitä hiilituotannossa.

Uusi äänestys Ottawan raitioteistä

Ottawa. — Kaupungin lakimiehen Proctorin ja kontrolleeri Ellisin anomus uudesta ääntenlaskusta, koskeva katuvaunuliikenteen kaupungin haltuun ottamista, myönnettiin tuomari Mulliganin oikeudessa tiistaina iltapäivällä. Äänet tullaan uudestaan laskemaan t.k. 17 p:nä. Kunnallinen omistusoikeus katuvaunuliikenteeseen tuli kumotuksi ensimäisen äänten laskun mukaan ainoastaan 6 äänellä, joten on syntynyt suurta epäilystä kunnallista omistusta puolustavien äänten pimittämisestä.

Saksa kutsunut lähettiläänsä Berliiniin

Saksan lähettiläät Pariisista ja Brusselista kutsuttu pois.

Berliini. — Saksan hallitus on kutsunut lähettiläänsä Brusselista ja Pariisista pois. Joten diplomaattisten välien katsotaan rikkoutuneen.

Ranska ilmoittaa hyökkäyksestään.

Pariisi. — Ranska ilmoitti Saksalle Ruhrin valtauksesta nootissa mikä jätettiin Ranskan ja Belgian lähettiläitten toimesta Berliinissä Saksan ulkovirastoon klo 4 keskiviikkona, ja samanaikaisesti annettiin Saksan lähettiläille Brusselissa ja Pariisissa. Nootissa ilmoitetaan, että Ranska ja Belgia tulevat ottamaan haltuunsa Ruhrin alueen kaivokset ja tehtaat, lähettämällä sinne insinöörinsä ja muut «toimeenpanijat.»

Yhdysvaltain miehitysjoukot kutsutaan pois Reiniltä

Joukkojen poistaminen protesti Ranskalle.

Washington. — Yhdysvaltain sotilaat kutsuttiin keskiviikkona kotiin Reininmaasta. Valtiosihteeri Hughes julkaisi tämän tiedonannon neuvoteltuaan pitkän aikaa asiasta presidentti Hardingin kanssa. Amerikan sotilaita on jälellä enään ainoastaan 1,000 miestä ja upseeria.

Presidentti on antanut tämän määräyksen noudattaakseen senaatin toivomusta, joka hyväksyi senaattori Reedin päätöslauselman, että Yhdysvaltain sotilaat on kutsuttava pois Saksasta heti.

Joku päivä sitten antoi Yhdysvaltain hallitus Ranskan ymmärtää, ettei se hyväksy Ranskan uusia miehitysaikeita. Amerikalaisten sotilaitten poiskutsuminen pidetään protestina Ranskan hallitukselle.

Turkki uhkaa vallata Mosulin öljyalueen

Angora antaa ohjeet olla lujana mutta pyrkiä mahdolliseen sovintoon.

Wieni. — Tänne yksityisiä teitä turkkilaisiin piireihin saapuneitten tietojen mukaan Angoran hallitus on päättänyt valloittaa Mosulin öljyalueet siinä tapauksessa että Lausannen konferenssi epäonnistuu. Samoin huhutaan että Turkin edustajisto tulisi pian poistumaan Lausannesta, elleivät liittolaiset osoita taipuvaisuutta hyväksymään Turkin ehtoja.

Mustapha Kemalin erikoislähetti saapunut Lausanneen.

Konstantinopoli. — Hassen Bey on saapunut Lausanneen, mukanaan uudet ohjeeet Ismet Pashalle.

Uusissa ohjeissa velvoitetaan Turkin edustajisto edelleenkin vaatimaan Turkin vaatimusten hyväksymistä, mutta samalla kehoitetaan vakavasti pyrkimään rauhan solmimiseen mikäli se on mahdollista.

Mosulin alue on saatava Turkille, mutta Turkki on valmis antamaan Englannille erikoisoikeuksia, edellytyksellä, että Turkki saa öljystä suuren osuuden.

Kreikkalainen patriarkka saa jäädä Konstantinopoliin, ehdolla että luopuu kaikesta yhteydestä Kreikan virallisen kirkon kanssa ja samoin luopuu kaikesta politiikasta.

Turkki ei suostu hankkimaan armenialaisille kotia Turkissa, koska sillä on vissit sopimukset tässä suhteessa naapurivaltain (neuvostovaltain) kanssa. Armenian tasavalta voi ottaa tämän kysymyksen esille.

Erikoisia oikeusistuimia ei Turkki myöskään suostu perustamaan ulkomaalaisille, mutta lupaa uudistaa oikeusjärjestelmänsä ja on taipuvainen käyttämään ulkomaalaisten juristien apua ja neuvoja.

Kemalin erikoislähetti on myöskin matkustanut presidentti Millerandin puheille muistuttamaan tätä, että Ranska on luvannut kannattaa rauhan konferenssissa täydellistä itsenäisyyttä Turkille. Kemal lupaa Ranskalle monia etuja vastapalvelukseksi, jos Ranska edelleen suostuu kannattamaan Turkin vaatimuksia Lausannessa.

De Valerako Yhdysvalloissa

Boston. — Irlannin Tasavallan Amerikalaisen tunnustamisliiton julkisuuskomitean puheenjohtaja, entinen valtiosenaattori Francis J. Horgan ilmoittaa, että Irlannin tasavallan presidentti De Valera tulee puhumaan mainitun liiton valtiokonventionissa joka pidetään tammik. 28 p. Horgan ei halua antaa varmuutta joko De Valera on Amerikassa, vai vastako hän on tulossa. Kuitenkin on päästy hänen lausunnostaan siihen käsitykseen, että Valera on jo täällä.

Ranskan hallitus vangituttaa kommunisteja

Punaisen Ammattijärjestön johtajia vangittu. Humaniten toimituksessa pantu toimeen kotitarkastus.

Pariisi. — Useita kommunistijohtajia, niiden joukossa Punaisen Ammattijärjestön sihteeri Monmousseau, vangittiin keskiviikkona. Toiset vangitut ovat Pietri ja Gordeaux. Vangittuja syytetään valtion turvallisuutta vastaan vehkeilyistä ja rauhattomuuksien lietsemisestä Ruhrissa.

Samoin panivat poliisit toimeen kotitarkastuksen Humaniten toimituksessa ja sen toimihenkilöitten asunnoissa.

Kommunistien jahtaustoimenpiteet päätettiin neuvottelussa, mihin ottivat osaa oikeusministeri, sisäministeri, valtion yleinen syyttäjä ja hallituksen salapoliisitoimiston päällikkö. Klo 7 aikaan keskiviikko aamuna alettiin vangitsemisia panna käytäntöön. Pian oli saatu Monmousseau oli johtavana sielu ranne, Pietri, Sourdot ja Treint. Syytöksessä, jonka nojalla nämä henkilöt vangittiin, syytetään heidän vehkeilleen valtion sisäistä ja ulkonaista tuvallisuutta vastaan.

Gasten Rene niminen puutyömies on niinikään vangittu. Poliisit ovat pidättäneet Humaniten toimituksesta takavarikkoon useita asiapapereita.

Kommunistisissa piireissä epäillään että Humaniten päätoimittaja ja kommunistiedustaja Marcel Cachin, jonka syytetään aktiivisesti ottaneen osaa Ruhrin propagandaan, tultaisiin myöskin vangitsemaan, niin pian kuin hänen parlamenttaarinen koskemattomuutensa on ehditty kumota.

Monmousson oli johtavana sieluna 1921 vuoden rautatielakossa. Pietri kuuluu yksityiskoulujen opettajien unioon. Sourdot on posti-, telefooni- ja sähkölennätintyöläisten union toimihenkilö. Trient on Humaniten toimihenkilöitä.

Kommunistien vaikutusvalta Englannissa kasvaa

Lontoo. — Lisää todistuksia siitä, mitenkä kommunistien vaikutusvalta Englannin työttömäin ja yleensä työväenluokan keskuudessa kasvaa nopeasti, on saatu kahdestakin liikkeestä.

Äskettäin alkoivat skotlantilaiset kommunistit vuokranmaksulakon, käyttäen hyväkseen teknillisiä seikkoja äsken hyväksytyssä vuokralaissa. Tämä vuokralakko on saanut myöskin Työväenpuolueen parlamenttiryhmän johtajan Ramsay Mac Donaldin hyväksymisen.

Toinen seikka on se, että kommunistit ovat määränneet lisää työttömiä marssimaan Lontooseen, ja viime sunnuntain työttömäin mielenosotuksen suuremmoisuus osottaa missä määrin he ovat onnistuneeet. He ovat saaneet näille toimenpiteilleen myöskin virallisten työväenpuolueen johtajain täydellisen kannatuksen.

Mitä tulee vuokralakkoon, niin lakkolaiset kieltäytyvät suorittamasta vuokraa talojen omistajille, ennen kuin he ovat maksaneet vuokraajille takaisin lain määräämän ylimakson. Vuokralakkolaisten lakimiehet vakuuttavat, että he tulevat voittamaan lakossa.

Kommunistit ovat edelleen kutsuneet lisää tuhansia työttömiä Lontooseen, siten pakottaakseen hallituksen ryhtymään tehokkaisiin toimenpiteisiin.

Kommunismi ei siis ole «kuoleva liike», kuten porvarit, oikeistososialistit ja okeistosyndikalistit väittävät.

Kansainvälisyyskysymys ja Albertan työväki

Albertan Työväenliitto tuomitsee poliisin menettelyn hiililakossa. Määrää toimitettavaksi äänestyksen yleislakon alkamisesta.

Medicine Hat, Alta. — Albertan Työväenliitto äänesti tiistaina enemmistönä päätöslauselmaa vastaan, jossa esitetään Pun. Taloudellisen Internationalen tunnustamista. Keskustelu kysymyksestä oli kiivas ja mielenkiintoinen. Enemmistö oli kuitenkin vielä tällä kertaa taipuvainen hyväksymään lainlaatijakunnan jäsenen Fred Whiten kannan, ettei konventionilla ole riittäviä tietoja vielä tällä kertaa antaakseen tunnustusta enempi Amsterdamin Internationalelle kuin Punaiselle Internationalellekaan.

Konventioni protesteeraa poliisin menettelyä vastaan.

Tiistain iltapäivän istunnossaan konventioni hyväksyi yksimielisesti ponsikom. esittämään lasunnon, jossa konventioni asettuu «jyrkästi tuomitsemaan poliisien toiminnan, käyttäessään kapulaansa kaivosmiehiä ja heidän vaimojaan vastaan Edmontonin lakkoalueella.»

Edelleen päätöslauselmassa protesteerataan kunnallis-, maakunnallis- ja federaaliviranomaisia vastaan, jotka ovat käyttäneet poliisivoimaa täydellisesti kaivosten omistajain etujen puolustamiseksi ja lakossa olevia mainareita vastaan. Ilman tätä apua olisivat kaivosparoonit jo aikoja nähneet välttämättömäksi ryhtyä neuvotteluihin kaivosmiesten edustajain kanssa.

Konventioni määrää Työväenliiton erikoiskomitean heti toimittamaan tutkimuksen: (A) Syihin miksi kaivosten omistajat kieltäytyvät neuvotteluista. (B) Niihin syihin mitkä ovat aiheuttaneet niin suuren poliisivoiman käytön.

Yleislakkoäänestys toimitetaan.

Edelleen konventioni määrää kaikkien Albertan työväen unioitten osastojen toimittamaan jäsenistön yleisäänestyksen yleiseen protestilakkoon liittymisestä niitä menettelyjä vastaan, mitä on käytetty lakossaolevia kaivosmiehiä vastaan.

Työnantajain rintama rakoilee Ludwighafenissa

Ludwigshafenista ilmoitetaan, että kaksi kemialliseen yhteenliittymään kuuluvaa liikettä on peräytynyt ja on niissä suoraan työmaaneuvoston kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen lopetettu lakko. On muistettava, että työnostajain yhtenä pääehtona oli työmaaneuvostojen poistaminen. Kaikki työväenneuvoston jäsenet otettiin takaisin työhön, ja liikkeiden hallinnot luopuivat kaikista kemiallisen yhtymän asettamista ehdoista. Työläiset palaavat töihin niillä työehdoilla, jotka olivat voimassa ennen lakkoa, ja joita työnantajat yrittivät suuresti huonontaa. Tämä on ensimmäinen työläisten menestys tässä koko maailmanproletariaatin huomiota herättäneessä työtaistelussa.

Kun noskelaisleiri näkee, että työläiset alkavat kallistua voiton puolelle, alkaa heidänkin «sympatiansa» lakkolaisia kohtaan herätä, joskin kuvaavan luihussa muodossa. «Vorwärts» näet kirjoittaa siihen suuntaan, että jos työnantajat kärjistävät taistelun äärimmilleen, saattavat ammatilliset keskusjohdotkin siihen puuttua, sillä lehden mielestä eivät aniliinikuninkaat saa jouduttaa työläisiä nälkään ja epätoivoon sen takia, että nämä olivat kylliksi «tyhmiä» antautuakseen kommunistiseen johtoon. Niin siivottomasti kuin lehti tuokin esiin «myötätuntonsa» taistelevia työläisiä kohtaan, on tämä kuitenkin yhtäkaikki ensimmäinen kerta, kun lehti on taistelun kuluessa ilmaissut kannattavansa lakkolaisia.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS
(Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisille nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69. Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Pakkoluovuttajien pakkoluovuttaminen

Kuuluisa tieteellisen ja vallankumouksellisen sosialismin oppi-isä Karl Marx kirjoitti Kommunistisessa Manifestissa, että työväenluokan vallankumous tulee «pakkoluovuttamaan pakkoluovuttajat». Se on, työväenluokka tulee julistamaan yksityisomaisuuden yhteiskunnalliseksi omaisuudeksi ilman mitään korvausta entisille omistajilleen. Tällaisen toimenpiteen oikeudellisuuden Marx selitti siten, että koska kapitalistit ovat itse pakkoluovuttaneet ne omaisuudet, mitä heidän hallussaan on, riistämällä työläisiä ja anastamalla luonnonrikkaudet, on työväenluokalla valtaan noustuaan täysi oikeus pakkoluovuttaa nämä pakkoluovuttajat.

Oikeistososialistit, jotka muka perustavat yhteiskuntapolitiikansa marxilaisuudelle, eivät kuitenkaan hyväksy tätä Marxin vallankumouksellista opetusta. Vaan sellaisiksi, että he tulevat kyllä kin ottamaan yksityisomaisuuden valtion haltuun, mutta korvaamalla pakkoluovutuksen entisille omistajille.

Tässä muistuu mieleemme «Everybody» nimisessä amerikalaisessa aikakauslehdessä julaistu haastattelu, missä selotettiin Eugene V. Debsin ja Victor Bergerin kantaa tässä tärkeässä kysymyksessä. Mainittu haastattelu julaistiin muistaakseni 1912 presidentin vaalien ovella, jolloin Debs oli Amerikan sosialistipuolueen presidentin ehdokkaana. «Everybodyn» kirjeenvaihtaja haastatteli näitä molempia sosialistipuolueen johtajia tämän kysymyksen johdosta. Kirjeenvaihtajan tiedustettua mitä sosialistit tulevat tekemään yksityisomaisuudelle vallan päästyään, vastasi Debs: «Me julistamme sen yhteiskunnalliseksi omaisuudeksi». Tähän asti olivat Debs ja Berger yhtä mieltä. Mutta kun kirjeenvaihtaja edelleen tiedusti: «Ilman korvausta vaiko korvaamalla heille heidän omaisuutensa luovutuksen?», vastasi Debs: «Ilman korvausta», mutta Berger: «Ei, me tulemme suorittamaan heille korvauksen». «Te siis tulette ostamaan», huomautti kirjeenvaihtaja. «Aivan niin». Näin kaksi sosialistipuolueen johtajaa olivat erimieltä tässä kysymyksessä. Debs edustaen vallankumouksellista kantaa ja Berger revisionistista.

Sama eroavaisuus mikä oli Debsin ja Bergerin välillä tässä tärkeässä kysymyksessä, on olemassa vieläkin. Kommunistit omaavat yksityisomaisuuden pakkoluovuttamisessa nähden puhtaasti marxilaisen kannan, se on, he vaativat pakkoluovuttajain pakkoluovuttamista. Jota vastoin sosialidemokraatit ja oikeistososialistit yleensä, sanovat ostavansa yksityisomaisuuden kapitalisteilta valtiolle.

Mielenkiintoista tässä kysymyksessä on, että Amerikassa ja Canadassa nykyään puhujamatkalla oleva Marxin vävy, Jean Longuet, tunnettu ranskalainen sosialistijohtaja, hyljää Marxin kannan, asettuen bergeriläiselle kannalle, kuten kaikki muutkin oikeistososialistit. Toronto Star lehdelle antamassaan haastattelussa on hän lausunut, että ensiminen tehtävä Ranskan uudestaanrakentamisessa (hän siis välttää jo sanaa: vallankumous, koska se kuulostaisi häiritsevästi porvarin korvaan) on pakkoluovutus. «Tämä ei merkitse kuitenkaan suoranaista pakkoluovutusta», kiirehti Longuet lisäämään, «se tulee olemaan pakkoluovutusta korvauksella». Siis Longuetkin tahtoo «ostaa» kapitalisteilta heidän omaisuutensa.

Mitä on itten eroa «pakkoluovuttajain pakkoluovuttamisella», mikä on kommunistien ohjelma, ja oikeistososialistien «ostopolitiikalla»? Sen jälkeen kun pakkoluovuttajat on pakkoluovutettu, on heidän ryhdyttävä tekemään hyödyllistä työtä tai kuoltava nälkään, kun sitävastoin oikeistososialistien ostettua heiltä heidän omaisuutensa, jäävät he edelleen riistäjiksi, valtion bondien omistajina, rahapäämallaan edelleen riistäen kansan suurta enemmistöä. Ja tässäpä onkin suuri ero. Ja ero tässä kysymyksessä on myöskin pääeroavaisuus mitä on kommunismin ja oikeistososialismin välillä. Eikä tätä eroa lievennä Longuetin vakuutteet, että «kommunisteilla ja sosialisteilla on sama päämäärä, ainoastaan he eroavat taktiikassa».

Sanomalehtien asema nykyisin

Toronto Star lehti kirjoittaa toimitusartikkelissaan mitenkä muutaman viime vuoden ajalla esimerkiksi Ontarion maakunnassa on sanomalehtien lukumäärä suuresti vähentynyt. Sekä suuremmissa että pienemmissä kaupungeissa tuntevat sanomalehdet lisääntyvien tuotantokustannusten raskaan vaikutuksen. Monia sanomalehtiä on tämän johdosta joutunut pois näyttämöltä, häviten kokonaan, toiset taasen ovat sulaantuneet yhteen toisten, samalla paikkakunnalla kustannettujen lehtien kanssa. Yleinen tulos ollen, että monissa kaupungeissa missä ennen ilmestyi kolme tai neljä sanomalehteä, ilmestyy nyt sen sijaan vain yksi.

Ja sama mikä pitää paikkansa Ontarion maakuntaan nähden, pitää paikkansa kautta maan ja kaikissa maissa. Työväenlehtiä, jotka ovat aletut joko verrattain mitättömillä pääomilla tai ilman mitään pääomaa, koskee lisääntyneet tuotantokustannukset tietysti ankarammin. Niinpä uusien työväenlehtien alkuunpääseminen käykin yhä vaikeammaksi ja monet niistä kuolevat synnytystuskiinsa. Sanomalehtipaperin hinta on kohonnut, vuokrat ovat kohonneet, valo- ja voimahinnat ovat kohonneet, työpalkat ovat kohonneet ja postimaksut ovat moninkertaistuneet.

Porvarilehtien kuoleminen merkitsee jälellejääneille porvarilehdille vain suurempia laitumia: enempi tilaajia, enempi ilmoittajia ja korkeampia ilmoitushintoja, sekä yleensä vähempi kilpailua. Joten niiden on helppo suurilla pääomilla tulla toimeen ja edistyä.

Työväenlehdet sitävastoin joutuvat taistelemaan lisääntyneitä kustannuksia vastaan olemassaolostaan pienillä tilaajamäärillä sekä on niille verrattain vaikeaa saada ilmoittajia, koska niiden tilaajamäärä on pienempi porvarilehtien tilaajamäärää.

Näin ollen, jos otetaan huomioon vain puhtaasti yksilölliset liikeperiaatteet, on työväenlehtien vaikea tulla toimeen. Mutta työväenlehdet voivat tulla toimeen, vieläpä huomattavasti edistyä ja vallata tilaajia porvarilehdiltä, sikäli kuin valveutunut työväki asettuu yhä tiukemmin niiden taakse, niitä tukemaan ja kaikin voimin edistämään. Valveutuneitten työväenjoukkojen toiminnasta riippuukin työväenlehtien suuri menestys.

On siis meidänkin täällä Canadassa saatava jokaisella paikkakunnalla, jokaisessa osastossa parhaat ja toimeliaimmat toverit lehtemme asiamiehiksi, keräämään sille tilaajia ja ilmoittajia. Silloin on oman lehtemme menestys ja edistyminen varmuus.

Kapitalistinen rikos Randissa

M. Charles Pearce, Etelä-Afrikan Union parlamentinjäsen, on antanut selityksiä, jotka ovat omiaan luomaan valkeutta Randin «kapinaan».

Smutsin hallitus harjoittaa loppumatonta ajojahtia kommunisteja vastaan muka sillä perusteella, että nämä olivat tehneet salaliiton. Jos kuitenkin on salaliitto kysymyksessä, niin on se tapahtunut kapitalistien ja hallituksen omalta taholta. Olemme vakuutettuja siitä, sanoo Pearce, että nämä ovat käyttäneet palkattuja provokaattoreita. Randin «kapina» puhkesi sen johdosta, että työläiset aijottiin pakottaa aivan uskomattomiin palkanalennuksiin ja että valkoisen työvoiman sijaan aijottiin käyttää halpaa värillistä työvoimaa. Hallitus on kuitenkin syyttänyt työläisiä siitä, että nämä olisivat nousseet aseelliseen kapinaan valtiovaltaa vastaan, ja tällä perusteella lähetettiin aseellisia joukkoja murskaamaan lakko.

Kaivostyöläisten aseellisilla joukoilla ei kuitenkaan ollut mitään muuta tarkoitusta kuin puolustaa työläisiä. Mielikuvitusta sen sijaan on, että olisi ollut kysymys vallankumouksesta. Pääasiallisempana syynä aseelliseen vastarintaan oli valkoisten korvaaminen värillisillä jopa siinä laajuudessa, että 25,000 valkoisesta työläisistä 5,000 olisi menettänyt toimeentulonsa. Etelä-Afrikan valkoisilla työläisillä ei ole mitään värillisen työvoiman käyttämistä vastaan, mutta he vaativat, että nämä saavat yhtä suuren hinnan työvoimastaan kuin valkoisetkin.

Valkoisten keskimääräinen päiväpalkka tekee 9 shillingiä, kun sen sijaan etelä-afrikalaisten värillisten palkka nousee vain 4 shillingiin 9 penseen, mutta muualta tuotettujen värillisten työläisten vain 1 shillingiin 9 penseen, minkä lisäksi tulee ruoka ja «asunto».

Tästä johtuu, että valkoisten palkkoja alennetaan alenemistaan.

Työläiset ovat pysyneet täysin yksimielisinä. Ne olivat hallituksen provokaattorit, jotka saivat aikaan, että hallitus sai riittävän verukkeen lähettää sotajoukkoja. Kun sen sijaan vallankumouksesta puhuminen on totuuden täydellistä kieltämistä.

Mitä taas tulee vangittujen työläisten tuomitsemiseen, ei se ole mitään muuta kuin oikeuden pilkkaa, huomauttaa Pearce.

— Pariisista ilmoitetaan, että kuuluisa Mustanmeren sankari Marty on jälleen tullut Lyonin viidennen kantonin piirineuvoston vaaleissa valituksi 2,726 äänellä kansallisen blokin ehdokkaan saamaa 1,015 ääntä vastaan. Martyn loistavan voiton jälkeen panivat työläisvalitsijat toimeen suuremmoisen mielenosoituksen. Tämä kuritushuoneessa viruva «maankavaltaja» käy täten yhä keskeisemmäksi persoonallisuudeksi Ranskanmaassa eikä suinkaan ansioitta!

— Henry Morgenthau, entinen Amerikan lähettiläs Turkissa, säästääkseen liittolaiset nöyryytykseltä, minkä alistuminen Turkin vaatimuksiin Läheisessä Idässä aiheuttaisi, kehottaa liittolaisia luovuttamaan Konstantinopolin Neuvosto-Venäjälle, koska viimemainittu on suurvalta, eikä näin ollen sille antautuminen olisi niin häpeällistä kuin alistua «sairaan miehen» Turkin vaatimuksiin.

Ranskalaisten merkkimiesten humaanisuus

räikeänä vastakohtana valkosuomalaisille raakimuksille.

On kieltämättä totta, että mitä vähemmän kunniaa on kellä, sitä äkäisemmin siitä pidetään kiinni. Niinkuin nyt valkosuomalaiset kirjailijat ja sanomalehtimieskaarti kansallisesta kunniasta. Naurettavan surullista vain, että se tapahtuu tavalla, mikä osoittaa, ettei heillä ole kunniasta mitään käsitystä. Kaikki, jotka eivät heidän tavallaan pöyhistele ulospäin, kaikki, jotka ovat sitä käsitystä, että ihmisiä on toisellakin puolen rajaa, ovat heistä kunniattomia. Mutta suorastaan maankavaltajia on heistä kaikki ne, jotka pyrkivät lieventämään rajan toisella puolella asuvia ihmisiä kohdannutta hätää. Nämä heistä joutaisivat kuritushuoneeseen, niin, ja sorakuoppaan, joskohta viimeksimainittu toivomus lausutaan vain kautta rantain.

Mikä onni näille tosikansallisille löysäleuvoille, että takamailla kasvaneina kehnon luonteensa lisäksi ovat saaneet niukan järjenlahjan, etteivät ymmärrä mitä pölkkypäisyyden tyyppiä, mitä alkeellista nousukasrahvaan moukkamaisuutta edustavat. Sillä jos he olisivat saaneet sameaan sieluunsa hengähdyksenkään siitä länsimaisesta kulttuurista, josta he niin paljon puhuvat aavistamattakaan mitä se on, niin tukkisivat he suunsa, pukeutuisivat säkkiin ja tuhkaan ja parin miespolven ajan opettelisivat länsimaisen kulttuurin aakkosia. Vaikkei heistä sittenkään mitään tulisi, heissä kun ei ole mitään pohjaa mille rakentaa. Sillä raakuus on hedelmättömyyttä — rummilaisuutta, niin, ja miksei myös tiituslaisuutta, mikä voi kellua vain tylsyyden virrassa. Sankarikirjailijat ja valkaisija-sanomalehtimiehet, joiden koko tuotanto pohjaa työtätekevän luokan ja työtätekeväin valtion häpäisemiseen ja vainoamiseen, nälän kourissa kamppailevain ilkkumiseen ja kuolleiden loukkaamiseen, ovat vain kansakunnan henkisen köyhyyden tavaraleimoja, kansakunnan kasvukyvyttömyyden suorastaan kohtuuttomia kuuluttajia. Sillä jos kansakuntaa pitäisi mitata näiden nilviäisten mukaan, niin olisi Suomen tulevaisuus todellakin lohduton. Onneksi on maan työväenluokka todellisen inhimillisen kulttuurin elähyttämä, niin että se edes osaltaan kykenee pelastamaan kansakunnan lähtemättömältä häpeältä — — —.

Olemme jo moneen kertaan osoittaneet, etteivät kirjailijat ja yleensä henkisen työn tekijät muualla maailmassa suinkaan ole sellaisella metsäläisasteella kuin meidän suom. valkoiset henkiset «k y k y m e.» Olemme maininneet esimerkkejä monistakin maista. Olemme viimeksi puhuneet eräistä ranskalaisista julkisuuden miehistä, jotka miehekkäällä tavalla ovat astuneet puolustamaan Martyä, maankavaltajaa, «kokonaisen kansan ihannetta». Kuten rosvosotain vastustajat ja venäläisten nälkäisten avustajat Suomessa, ei hänkään tahtonut olla mukana maansa riistoluokan laittomassa sodassa muutenkin jo riittäviä koettelemuksia kärsinyttä Venäjän kansaa vastaan, vaan teki kapinan. Ja sai siitä ankaran, eläimellisen raa'an rangaistuksen. Mutta hänen jalo «rikoksensa» on herättänyt miljoonia uinuvia omiatuntoja. Varsinainen kansa on monella tavoin osoittanut hänelle kunnioitustaan. Mutta näkyy, että myös sivistyksen korkeimmalla huipulla olevat persoonallisuudet osaavat oikein arvostaa tällaista rikollista. Pariisilaisen toverilehden jo ennemmin mainittuun kiertokyselyyn Martyn johdosta, on tullut myönteisiä vastauksia tukuttain, satoja. Paitsi Anatole Francea, on myös Romain Rolland jo kohottanut äänensä Martyn vapauttamisen puolesta, ja yleensä sellainen joukko kirjailijoita, ettei Suomea koskaan tulla onnellistuttamaan niin monella. Kymmenet kirjailijat ja runoilijat, monet tunnetut sanomalehtimiehet, aikakausjulkaisujen toimittajat, tiedemiehet, professorit, kaikki kannattavat maankavaltajan vapauttamista. Stoalainen ja tolstoilainen filosoofi Han Hyner, filosofian professori Felician Challaye, professori P. Laugevin, kuuluisan Curien oppilas, kaikki kuuluisia tieteellisestä työskentelystään ja teoksistaan, vaatimalla vaativat Martyn vapauttamista. Toiset ihmettelevät, että tällaista miestä pidetään telkien takana, toiset käyttävät ankaraa kieltä hallituksesta, toiset puhkeavat räikeimpään sarkasmiin.

Tunnettu kirjailija Rene Arcos kirjoittaa: «Viisisataatuhatta ihmistä aseissa, sotilasmenosääntö 6 mijaardia, sotilaallisia valtauksia Reinillä, Marokossa ja Syyriassa, ja jalo Marty vankilassa — ajattelen, että tässä on riittävä kuva rauhaarakastavasta Ranskasta!»

Filosoofi Hyner taas sanoo: «Martyn vankeuden jatkaminen huutaa ääneen niiden julmuutta, jotka sitä vaativat, ja niiden naurettavuutta, jotka sen hyväksyvät».

Nuori romaanikirjailija, Roland Dorgeles, joka kuitenkin on ehtinyt kirjoittaa kaksi verratonta teosta, lausuu: «Martyä ei olisi pitänyt tuomita, vaan ne valtiomiehet, jotka jouduttivat Ranskan laittomaan sotaan Venäjää vastaan».

Varsin tunnettu kirjailija Duhamel taas sanoo sarkastisesti: «Olen sitä mieltä, että Martyn vankeuden jatkaminen on vakava erehdys, hairahdus ja rikos. Mutta hallitus ei ole olemassa pitääkseen lukua erehdyksistään, hairahduksistaan ja rikoksistaan».

Ja useat näistä kirjailijoista ovat tuotteistaan saaneet loistavia arvosteluja, kunniapalkintoja aina Nobelpalkintoon asti. Monet ovat saaneet kirjailijaherätyksensä sodassa, mutta se ei ole tehnyt heistä metsäläisiä, kuten heidän suomalaisista ammattitovereistaan. He ovat saaneet silmänsä auki sodan kauheudelle ja sen kautta ihmiskunnan kärsimykselle yleensä. He eivät teoksissaan tee itsestään sankaria ja vastustajista roistoja, kuten suomalaiset latturinlaskijat. He säälivät ihmisten hätää, jonka aiheuttajana on riistoluokan rahanhimo ja sen verho — kansallinen kunnia!

Siksi tällaiset todelliset henkiset tekijät vaatimalla vaativat Martyn laisen omantunnon miehen vapauttamista. Siksi ovat he mukana Venäjän nälkäisten avustamistyössä, kuten Hauptmann Saksassa, kuten Shaw Englannissa, kuten Sinclair Amerikassa, ja kuten vihdoin Nansen Norjassa, hänkin Nobel-palkinnon miehiä. Kaikki kuuluisuuksia, miehiä, jotka todella ovat kansakunnalleen kunniaksi, mutta jotka ovat tätä kunniaa vaalineet aivan toisella tapaa kuin valkosuomalaiset kääpiöt, ei vaahtosuisella pöyhkeydellä, ei kansallisella orangutangirivoudella, vaan inhimillisyyden teoilla.

Jos valkosuomalaisilla musteentuhrijoilla olisi jotakin, mitä yksinkertaisen kansan kielellä kutsutaan hävyksi, niin luulisi heidän parkkiintuneen omantuntonsa sentään saaneen jonkinlaisen pistoksen sen tosiasian johdosta, että Nansen sai Nobel-palkintonsa muiden ansioidensa ohella siksi, **että oli niin verrattomalla itseuhrautuvaisuudella pyrkinyt lieventämään Venäjän kadon kohtaamain onnettomuutta.**

Mutta tätä häpyä ei Suomen porvarillisilla «kirjailijoilla» ja painetun sanan huonoon huutoon saattavilla sanomalehtimiehillä ole. Sillä muutenhan ei voi lainkaan ymmärtää, että he päivästä toiseen yllyttävät muutenkin altista virkavaltaa vainoamaan, vangitsemaan ja tuomitsemaan ihmisiä teosta, mikä länsimaisissa kulttuurivaltioissa palkitaan suurimmalla kunnianosoituksella mitä aikakausi tuntee.

Toden totta olisi jo aika, että nämä Apollon äpärät lakkaisivat vetoamasta kansalliseen kunniaan ja länsimaiseen kulttuuriin harjoittaessaan siivottomuutta, millä takapajuiselta porvaristolta petkuttavat toimeentulonsa. — K. K.

Pikkujuttuja

Kun porvari kehuu tätä järjestelmäänsä, niin kerskuu hän usein sillä mitenkä hän on laittanut kaikki asiat parempaan kuntoon kuin mitä ne ovat olleet ennen. Hän kuvailee kuinka «sivistysyhteiskunnassa» köyhäkin on monin verroin rikkaampi ja saa monia niitä hyvyyksiä ja nautinnoita, joista vielä vuosisata sitten eivät rikkaimmatkaan voineet uneksiakaan. Mutta, vaikkapa nyt ei olisi ollenkaan radikaalisten agitaattorien kiihotuksen turmelemana niin joutuu näinä aikoina usein miettimään, että tokkohan noissa porvarin kerskuiluissa oikeastaan on perää.

Ei niin monta vuotta sitten, oli tavallinen työläisperhekin vielä tilaisuudessa, ainakin täällä Amerikoissa, saamaan sellaista hiiltä kuin halusi, niin sanoaksemme «kohtuhinnoilla.» Hiilenvälittäjät silloin kilpailivat «kustomereista.»

Sitten seurasi aika, jolloin sai edelleen sellaisen tyyppistä ja kokoista kolia kuin halusi, mutta ei enään «kohtuhinnoilla.»

Elettyä ajassa hiukan eteenpäin tuli aika jolloin hiilikauppias alkoi vaatia, että rahan on seurattava tilauksen mukana.

Sen jälkeen seurasi aika, jolloin ostajan täytyi maksaa lisämaksua vissinlajisesta hiilestä.

Vähän ajan kuluttua ostajalle ilmoitettiin, että hän voi saada ainoastaan yhtä lajia hiiltä.

Sitten sanottiin hänelle, että voi kyllä saada kolia, jos tyytyy ottamaan sekalajia.

Vähän päästä taas ilmoitettiin kolin tilaajalle, että hänen ei ole puhuttava mitään hiilen hyvyydestä eikä lajista, vaan jätettävä ne seikat kolikauppiaan määriteltäväksi, koska hän ymmärtää nämä asiat paremmin.

Taas vähän jälkeenpäin ilmoitettiin «konsumerille», että hän voi kyllä edelleenkin saada kolia, jos on taipuvainen jättämään kolien hinnan määrittelyn, samoin kuin laadun ja ko'on kauppiaalle.

Ja vasta kun yksinkertainen ostaja oli vielä ihmettelemässä alati lisääntyviä uusia «regulatsioneja», ilmoitti kolikauppias hänelle jälleen, että hän kyllä voi saada edelleenkin kolia, edellytyksellä että jättää ajan, jolloin kolit tuodaan hänen «haussilleen», samoin kuin laadun, lajin ja maksun suuruuden kauppiaan määrättäväksi.

Ja sitten vihdoin saa ostajariepu taas uuden järkyttävän uutisen. Hän saa vieläkin kolia — joskus — mahdollisesti — jos hän suostuu ottamaan mitä lajia hyvänsä ja puoleksi pehmeää kolia.

Tällainen aika on käsillä nykyisin.

Hiilikauppiasta ei käy oikeinkaan suuresti syyttäminen, joskin hänkin yrittää keinotella niin paljon kuin ennättää, mutta hänen yläpuolellaan on kuitenkin koliparoonit. Ja koliparoonin ja kerskuvan porvarin kurja huushollin pito on syynä tälläiseen kolipulaan, vaikka porvari ei vieläkään ota syytä päälleen, syyttää vain edelleenkin työläisiä, lakkoilevia kolimainareita, kuten porvari on aina kaikesta syyttänyt työläisiä.

Me kuitenkin tiedämme, että koko vika on siinä, että porvari on niin rahanahne, että tappaisi nälkään kolia kaivavan mainarin ja hänen perheensä, aivan samoin kun hän antaa meidän muiden työmiesten kärsiä hiilipulaa, nylkeäkseen kolistaan sitten kiskurihintoja.

Siksipä me työmiehet haluammekin ottaa kolikaivannot, kuten muutkin tuotantolaitokset ja luonnonrikkaudet työkansan omaisuudeksi, jolloin porvarilla ei ole tilaisuutta keinotella, rahaa tehdäkseen.

*

Sir Bertman Windle, viime viikolla Toronton yliopistossa pitämässään luennossa kuvasi kuinka pitkälle ihminen voi mukautua vissiin olosuhteisiin, mainiten esimerkkinä, että siperialainen lapsi voi temmeltää miltei alastomana lumikinoksissa noin 70 asteen pakkasessa, aivan kuin etelämaalainen lapsi leikkii palmupuitten ja viinirypäleitten ympärillä. Muutamat kuulijat epäröivät tämän lausunnon todenperäisyyttä. Mutta Sir Windle sanoi hänen auktoriteettinsa tässä asiassa olevan Keane'n teoksen «Ihminen, nykyinen ja entinen» (Men, Past and Present), joka on viimeinen sana etnologiassa (kansojen tieteessä).

Toronton kaupungin lääkäri, tri Hasting, joka tunnetaan eteväksi tiedemieheksi niinikään, on todistanut, että Sir Windlen väitelmä on paikkansa pitävä.

Eivätköhän työläisiä nylkevät kapitalistit rupea pian toteuttamaan tätä mahdollisuutta, laskemalla työläisten palkkaa niin alhaalle, etteivät he enään voi ostaa itselleen vaatetta. Itseasiassa he pyrkivät sen jo tekemäänkin.

*

Porvarimailma on suuresti kauhistunut sen johdosta, että Venäjän kommunistinen nuoriso on ryhtynyt laajakantoiseen propagandaan, antaakseen vastamyrkkyä kirkon is-sessa tuttamalle vuosisataiselle uskonnolliselle petokselle. Kun nimittäin Venäjällä äskettäin juhlittiin uskonnollista joulua vanhan ajanlaskun mukaan (Vaikkakin Venäjällä jo on käytännössä uusi ajanlasku), pani kommunistinen nuoriso kaikkialla toimeen ristiretkiä uskonnon pimitystä vastaan. Yhtäällä poltettiin Jeesuksen, Mooseksen ja «Kaikkivaltiaan Jumalan» kuvia polttorovioilla. Toisaalla kannettiin kulkueessa tauluja, mihin oli kirjoitettu: «Me olemme hävittäneet tsaarin maanpäältä; nyt on aika hävittää tsaari taivasta.» Toisessa taulussa oli punavaatteinen työmies kantamassa neuvostovallan sympoolia, vasaraa ja sirppiä, nousten tikapuita myöten taivasta kohti, repiäkseen sieltä alas Jeesuksen, Mooseksen, Muhamedin ja pakanain jumalat.

Tämän johdosta kauhtuu nyt porvari, joka kerran itse taisteli ritariston ja aateliston ja kirkon «jumalallisia oikeuksia» vastaan tieteen sota-aseilla. Näin me näemme, kuinka porvarista, joka kerran oli vallankumouksellinen, edistysmielinen, jopa jyrkkä ateisti, on tullut valtaan päästyään taantumuksellinen.

Mutta Venäjän kommunistinen nuoriso jatkaa työtään, vapauttaakseen Venäjän kansan taivaallisen tsaarin orjuudesta, samoin kun se on vapautettu maallisen tsaarinkin orjuudesta.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 35:00 Canadan dollarista

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30—40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli sadan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanomalähetykselle $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broadview Ave.

Pilettejä Suomeen ja Suomesta tänne.

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

BOX 69, **VAPAUS,** SUDBURY, ONT.

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

Piirijärjestöjen asioita

Pöytäkirja

tehty Pohjois-Ontarion laajennetun piiritoimikunnan kokouksessa jouluk. 31 päivä 1922, Timmins'issa Ont. Saapuvilla olivat kaikki laajennetun piiritoimikunnan jäsenet ja sihteeri: N. Sivula, D. Louhi, S. Kallio ja allekirjoittanut Timmins'in osastosta, V. Isaackson So. Porcupinen ja Pottsvillen osastoista, V. Salminen Kirkland Laken osastosta, D. Hela Rosegroven osastosta ja K. Lahti Cobaltin osastosta.

1. Valittiin puheenjohtajaksi D. Louhi ja pöytäkirjurina toimi allekirjoittanut.

2. Luettiin varsinaisen piiritoimikunnan kaikkien kokousten pöytäkirjat; eivät antaneet aihetta keskustelulle, joten ne hyväksyttiin.

3. Luettiin Workers Puolueen ja S. S. Järjestön edustajakokouksille aijotut evästykset, joita oli Timmins'in, So. Porcupinen, Kirkland Laken, Rosegroven ja Cobaltin osastoilta. Useampien osastojen evästykset olivat useissa kysymyksissä samansuuntaiset, joten ei niistä syntynyt erimielisyyttä.

4. Evästyksien perusteella tärkeimpänä otettiin esille äänenkannattajamme VAPAUDEN kysymys, jakaantuen:

a — S. S. Järjestön Pohjois-Ontarion osastot jyrkästi vaativat, että VAPAUS on ainakin yhden vuoden ajan pidettävä Sudburyssa ja muuttokysymys niin ollen jää seuraavan edustajakokouksen päätettäväksi.

b — Lehden laajentamista tai supistamista ei katsottu soveliaaksi, olletikaan supistaminen ei voi tulla kysymykseenkään, sillä se oli takaaskeleen ottamista ja sitä ei voida tehdä, vaan on pyrittävä eteenpäin, toistaiseksi kuitenkin pidettäköön lehtemme entisellään.

c — Palkkakysymys. Järjestömme lehtiliikkeen palveluksessa olevien toimitsijoiden palkkauksessa olisi koetettava päästä mahdollisimman lähelle teollisuudessa maksettavaa palkkataksaa. Tässä olemme näkökantana pitäneet sitä, että yhteisen lehtiliikkeemme palveluksessa olevia tovereita emme voi

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Osoteilmotukset Vapauteen

Osastojen virkailijoita pyydetään ottamaan tämän asian esille heti ensimäisessä osaston kokouksessa.

Meidän pitää alkaa tämä vuosi eri tavalla kuin mitä täällä Canadassa on viimeaikoina totuttu alkamaan. Meillä on täällä yli kuusikymmentä suomalaista Workers puolueen osastoa ja koko tästä suuresta joukosta vain noin kolmasosa piti osoteilmotustaan Vapaudessa viime vuoden aikana. Tällainen menettely synnyttää sen, että koko tuon suuren osastomäärän olemassaolosta tuskin tiedetään muualla kuin järjestömme keskusvirastossa ja näinollen sangen monet erittäin tärkeät asiat menevät kaiken muun maailman tietä, mutta eivät sellaisiin osastoihin jotka tuollaisessa pimeydessä vaeltavat. Esim. täältä Vapauden konttorista on sangen vaikea saada monille osastoille lähetettyä mitään, heidän osotteitaan kun ei ole Vapaudessa ja kun yksi ja toinen aina muuttaa osotettaan siitä meille mitään mainitsematta. Toisekseen näyttäisi meidän toimintamme paljon voimakkaammalta jos jokaisella osastollamme olisi lyhyt osoteilmotus lehdessämme.

Ja Vapauskin saisi jonkun dollarin enemmän sillä että jokainen osasto tasaväkisesti antaisi osoteilmotuksensa Vapauteen. Yhdysvaltain puolella pitävät kaikki pienimmätkin osastot velvollisuutenaan antaa edes osoteilmotuksensa ja sangen suuri joukko niistä muutenkin ilmottaa puoluelehdissä. Mikä on syynä siihen että meidän täällä Canadassa on kaikessa oltava jälessä?

Ottakaa siis asia esille heti ja päättäkää siitä kuin miehet ja naiset päättävät. Mutta laittakaa ilmotus niin että se on ainoastaan lyhyt, mutta silti asiallinen.

Toverillisesti,

VAPAUDEN KONTTORI.

SUOMEN TYÖVÄENLEHDILLE

VÄLITTÄÄ TILAUKSIA

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

Kun aijotte tilata Suomen työväenlehtiä, valitkaa lehti allaolevasta luettelosta, liittäkää tilausraha mukaan ja lähettäkää konttoriimme, josta se toimitetaan perille viipymättä.

Suomen Työmies, Helsinki, 6 kertaa viikossa	$15.00	$8.00
Sosialistinen Aikakauslehti, Helsinki, 2 kertaa kk.	3.00	1.50
Sanan Tuoja, Kuopio, 3 kertaa viikossa	6.00	3.50
Pohjan Kansa, Oulu, 6 kertaa viikossa	10.00	6.00
Vapaa Sana, Vaasa, 3 kertaa viikossa	6.00	3.50
Työn Valta, Kajaani, 3 kertaa viikossa	6.00	3.50
Työväen Urheilulehti, Helsinki	3.00	1.50
Nuori Työläinen, Helsinki	3.00	1.50
Paukku, Sosialistinen pilalehti, Helsinki	2.50	1.25

Ylläoleva on luettelo Suomessa ilmestyvistä Sosialistisen Työväenpuolueen lehdistä. Lehtien nimet usein muuttuvat, mutta lehdet eivät lakkaa, koska työväenjoukkojen valtavoimat alkavat olla niiden takana. Tilauksia tehdessä on tärkeää ilmottaa minkä paikkakunnan lehti halutaan, koska lehtien nimet eivät ole seisovia.

Asiamiehille myönnämme näistä hinnoista 10 pros. alennuksen.

Tilatkaa osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

asettaa itseämme kovin paljon yläpuolelle, sillä useammat toimitsijoistamme ovat joukkoliikkeemme mukana kouluuntuneita ja sen perusteella jossain määrin toimintavelvollisetkin järjestöämme kohtaan. Kaikkien on velvollisuutemme viedä ponnistellen l u o k k a l i i kettämme eteenpäin. Näin ollen odotamme palkkauskysymyksessäkin päästävän käytännölliseen ratkaisuun lehtiliikkeemme eduksi.

d — Lehden sisältö. Lehden sisältöön ollaan ylimalkaan tyytyväisiä. Kansainvälisen ja Canadalaisen työväenliikkeen selostaminen on ollut melko hyvä. Canadan Työläispuolueen toimintaa pitäisi tästä lähtien laajemmin selostaa, olletikin Organiseeraajien matkoja y.m. Romaanien julkaiseminen olisi jätettävä melko vähiin ja silloinkin vaan luokkahenkisten julkaisemiseen.

e — Aputoimittajan ottamista vastustetaan, paitsi jos todistetaan, että se välttämättä tarvitaan, niin olisi koetettava saada enempi nuorenpuoleinen henkilö, sillä meidän on kehitettävä nuorista henkilöistä itsellemme toimitsijoita.

f — VAPAUDEN asiamiespalkio pysytetään entisellään 15%. Tilaushinta pidetään entisellään.

5. Järjestömme niskoilla olevat n.s. Työkansan toverilainat maksetaan kaikille yksityisille, mutta osastojen saatavia ei enempää makseta.

6 Lisäys S. S. Järjestön säätöihin luku II pykälä I. Että jokaisen osaston agitatsioni komitealla on oikeus päättää jokaisesta jäsenyydestä.

7 Lisäys S. S. Järjestön sääntöihin luku VIII pykälä I. Että jokaisella osastolla on oikeus kurinpitotoimenpiteitten kautta pakottaa jäsenensä noudattamaan osaston päätöksiä.

8. Canadan Työläispuolueen ja S. S. Järjestön edustaja kokous menoja olisi alettava kartuttamaan vuoden alusta.

9. S. S. Järjestön sihteerin edustajaksi päätettiin asettaa A. T. Hill.

10. S. S. Järjestön sihteerin palkkaan nähden päätettiin, että se pidetään entisellään. Toivotaan, jos mahdollista, että sihteeri avustaisi Vapaus lehteä kirjoituksillaan.

11. Että jos mahdollista ja käytäntöön soveltuvaa, niin vakinaisen puhujan matkaa rajotetaan, mutta tupaagitaattorin ja lehtiasiamiehen toimintaa laajennetaan, sillä hänellä on mahdollisempaa kiertää syrjäisemmätkin seudut ja siten laajentaa kylvää luokkaliikkeemme agitatsionillisen siemenen.

12. Lasten alkeisoppikirjan hankkimiseksi pitäisi ryhtyä toimenpiteisiin, koska A. B. Mäkelän Aapisesta ei enää ole saatavana. Ryhdyttävä mainituissa kysymyksessä veljesjärjestöjen kanssa olisi yhteistoimintaan, joko uuden kustantamiseen tai uuden painoksen ottamiseen A. B. Mäkelän Aapisesta. Lastemme opetustyössä mainitunlaista kirjaa tarvitsemme välttämättä.

13. — Naisjaostot esiintuovat edustajakokoukselle heidän vaatimuksinaan, että ne koettaisivat löytää käytännöllisiä menettelytapoja, joilla voitaisiin saada naiset kiinteämmin luokkaliikettämme seuraamaan ja että heitä sukupuolensa perusteella enää syrjäytetä tärkeistä puoluetehtävistä, vaan tulee kykyjensä perusteella valita edustajakokouksiin, piiritoimikuntiin, osastojen luottotehtäviin y.m.

14. — Koska Karjalan y.m. keräyslistojen lähettämisessä ei mielestämme nykyään menetellä aivan käytännöllisesti, sillä niitä lähetetään kaikille joiden osotteet heillä on. Tästedes on kaikki suomalaisille tulevat keräyslistat lähetettävä T. P. K. kautta, siten voidaan niillä keräys paremmin kontrolleerata.

15. — «The Workersin» avustamiseksi emme havaitse mitään erikoista muotoa, vaan jätämme sen edustajakokousten ratkaistavaksi, sillä kuin siellä parhaaksi nähdään.

16. — Koska jäsenistömmekin taholta on paheltu, että he ovat osakseen saaneet ylimielistä kohtelua toimitsijakunnan taholta. Mainitunlaatuista menettelyä paheksumme jyrkästi, sillä tuollainen menettely kuuluu «demokratian» aikakauteen; sen jätteinä on meidän poistettava se keskuudestamme.

17. — Taloudelliseen järjestäytymistyöhön nähden ei tehty muutosehdotusta, vaan jatketaan alotetussa suunnassa.

19. — Päätettiin maksaa piirin kassasta laajennetun piiritoimikunnan kokouksen menot, jäsenten palkka ja kyytikulut. Palkaksi hyväksyttiin $4.00 päivältä. Menot jakautuvat: Cobalt yhden päivän palkka ja rautatiekyyti $9.75 yht. $13.75, Rosegrove, yhden päivän palkka ja rautatiekyyti $6.20, yht. $10.20, Kirkland Lake, kahden päivän palkka ja kyyti $7.05, yht. $15.05, So. Porcupine, kyyti $1.00. Kokouksen kokonaismenot yhteensä $40.00.

20. — Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin V. Isackson ja S. Kallio.

21. — Kokouksen loppu, kokouksen puolesta

J. Oksanen.
Pohjois-Ontarion piirin sihteeri.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Olemme tarkastaneet pöytäkirjan ja havainneet sen yhtäpitäväksi kokouksessa tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Verner Isacson S. J. Kallio.

TILATKAA VAPAUS!

Vancouverin uutisia

Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin muistolle päätti W. P. Vancouverin suomalainen osasto viime kokouksessaan juhlia. Asian edelleen kehittäminen jätettiin agitatsionikomitean huoleksi joka asiaa pohdittuaan päätti, että pidetään yhteiset juhlat muun kielisten toverien kanssa, jos on mahdollista. Ja nyt onkin jo varma, että tammikuun 21 päivä pidetään Clinton haalilla oikein kansainvälinen konsertti ja agitatsioni-ilta Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin muistoksi. Juhla alkaa kello 7.30 illalla. Tuskin kenenkään tarvitsee tästä tilaisuudesta jäädä pois sen takia, että ei ymmärtäisi mitä siellä sanotaan, sillä ohjelmaa tulee olemaan englannin-, venäjän-, suomen-, lätin-, italian ja saksankielillä. Eikä sellaista ihmistä näillä seuduin luulisi olevankaan joka ei näistä kielistä osaa ainakin yhtä, jos ei useampaa. Siis kaikki mukaan, varsinkin kun sisäänpääsy tulee olemaan vapaa. Paitsi vapaaehtoinen kolehti joka kootaan Michiganissa viime elokuussa vangittujen tovereiden puolustusrahaston kartuttamiseksi.

Neuvosto-Venäjän Punaisesta armeijasta piti toveri Bennet luennon Clinton haalilla sunnuntai iltana, jouluk. 31 p:nä. Toista tuntia kestäneessä puheessaan hän selosti punaisen armeijan syntyä ja kehitystä sekä sen merkitystä Venäjän vallankumouksessa ja työväenliikkeelle yleensä.

Yleisö jota olikin saapunut runsaasti tilaisuuteen, seurasi innostuneesti puhujan esitystä. Puheen jälkeen näytettiin noin sata varjokuvaa eri osista Venäjää, joista puolet punaisesta armeijasta. Kuvat antoivatkin luennolle yksityiskohtaiser. ja täydentävän vaikutuksen.. Tilaisuudessa kerätty kolehti tuotti $35.-19, joka menee W. P. piirikomitealle agitatsioonitarkotukseen käytettäväksi.

Katuvaunu- ja automobiili-onnettomuuksia on Vancouverissa tapahtunut viime aikoina tavallista enemmän, joista huomattavin lienee joulukuun 27 päivän iltana sattunut tapaus, jolloin Great Northern tavarajuna ajoi katuvaunun päälle sillä seurauksella, että kaksi miestä kuoli heti ja 19 muuta matkustajaa loukkaantui, jotkut pahasti, toiset lievemmin. Tapauksen johdosta on koronerin (kuoleman syiden tutkija) lautakunta pitänyt tutkintoa, jossa on selvinnyt että onnettomuuden sattuessa veturi oli junan jälkipäässä, siis työnsi vaunuja, joten junan kuljettaja ei voinut nähdä katuvaunua. Ssuurimpana syynä onnettomuuteen kuitenkin sanovat olleen sen, että kysymyksessä olevan katuvaunun ajuri väärin ymmärsi risteyksessä seisovan vaihdemiehen antaman merkin. Mainittu ajuri on vaikeasti loukkaantuneena sairaalassa, jossa häntä on tutkittu.

Lautakunta ehdotti että katuvaunun ajurit olisi opetettava tuntemaan kaikki rautatiellä käytännössä olevat merkit (signaalit) ja että junan kulkiessa kaupungin läpi, veturin olisi aina oltava junan etupäässä. Lutakunta edelleen lausui toivomuksenaan, että kaupungin valtuusto ryhtyisi toimenpiteisiin, joilla rautatiet velvoitettaisiin laittamaan automaattiset suojukset joka paikkaan missä rautatie kulkee poikki kadun. Näitä risteyksiä Vancouverissa muuten on paljon ja aivan keskikaupungillakin. Saapas sitten nähdä tuleeko lautakunnan toivomus täytettyä, hyvällä syyllä sitä voi epäillä.

Kaupunkimme terveyslautakuntakin on viime aikoina osoittanut olemassaoloaan sulkemalla erään mojakkasapan alakaupungilla huoneuston kunnottomuuden takia. Lisätä tähän voinee että eiköhän niitä suljettavia sappoja olisi enemmänkin tässä kylässä jos terveydenhoitovirkailijat aukaisisivat molemmat silmänsä. Mutta näissä tällaisissa sapoissa vierailevat ainostaan työläiset, eikä niistä siis perusteta, ennenkuin ne alkavat käydä ohikulkijain terveydelle vaarallisiksi. — G. S.

Cobaltin uutisia

Jos tekisi tehtävänsä ennenkuin keritään kylkeen pukkaamaan. Olenkin jo vähän hiljastunut kun odotin että vanha tekee vielä vuoden lopussa tehtävänsä, joten mainitsen tässä nyt ainoastaan muutamia asioita paristakin osaston kokouksesta. Ilmoitan tässä nyt ainoastaan ne virkailijat mitkä ajattelen olevan tarpeellista ulosmpanakin olevien tietää, jotka ovat tulleet valittua osaston tehtäviin ensimäiselle vuosipuoliskolle. Osaston organiseeraajaksi H. Suomijärvi, rahastonhoitajaksi O. Hakala, jäsen- ja rahastonkirjuriksi M. Talso, kirjeenvaihtajaksi R. Grönberg, sanomalehtiasiamieheksi Anni Hendrikson ja John Tuomi, edustajakokoukseen edustajaksi valittiin Cobaltista Jacob Lund. Evästettiin cobaltilaista piirikomitean jäsentä K. Lahtea Timminsissä pidettävään piirikomitean kokoukseen, alustuskomitea laati pari kirjallista alusta, sekä paljon suullisia eväitä laitettiin matkaan, sekä naisjaoston taholta lähetettiin myös yksi alustus. Se kokous on jo pidettykin ja luultavasti saamme pian nähdä Vapauden palstoilta sen tulokset. Osastomme agitatsioonikomitean tutkittavana olivat seuraavat Suomesta jälkeen sisällissodan tulleet henkilöt: Johannes Jylhä, kuuluen Perhon Ukskosken työv. yhd. josta hänellä oli todistus. Päätettiin ottaa hänet väliaikaiseen jäsenyyteen siksi kun saamme hänestä varmempia todistuksia. Sitten oli Eli Vihtori Jylhä, jolla ei ollut esittää todistusta, emme voinut hänelle antaa jäsenyyttä, mutta koska hän saapui tutkittavaksi ja ilmoitti rehellisesti että hän on kuulunut pakollisesti sotapalvelukseen, niin annettiin toivomus ettei osaston jäsenistön taholta kukaan kohtelisi häntä nurjamielisesti niin kauan kuin saadaan hänestä tietoja Suomesta.

Mainitsen myös hiukan menneistä iloista. Ensin jouluaattoilta, joka oli jätetty lasten ja nuorison järjestettäväksi. Nämä olivatkin laittaneet kappaleen, kuvaelman y.m. Onnistui hyvin. Sitten jouluillan kappale «Erämaan ritarit» ei kai onnistunut oikein kiitettävästi, mutta ei se ihme olekaan kun on niinkin iso kappale, eikä saatu yksiäkään kokonaisharjotuksia ja kun sitten harjotuksissa joutuu yksi ja toinen lukemaan poisolleen roolia, niin eipä sitä esittäessä tiedä edes, että kenelle sitä pitäisi kulloinkin puhua. Rahallinen tulos oli kuitenkin tästä illasta hyvä. Myytiin yli sata kuusikymmentä ovilippua, jota ei ole Cobaltin haalilla myyty moneen vuoteen. Uuden vuoden aattoiltana oli perheiltama ja uuden vuoden iltana alottivat voimistelijat vuoden reippaalla esiintymisellään. Nyt on perustettu voimisteluseura myös lapsille 8—14 ikävuoteen, koskahan saamme näiltä nähdä esiintymistä. Toivoisin ettei tarvitsisi odottaa kauan. Sitten meillä toimii lasten osasto ja nuoriso-osasto täydellä höyryllä ja sitten vielä se naisjaosto, kehitysseura ja lukurenkaat. Kun nämä kaikki ottaa huomioon, niin luulisi siinä olevan työvainiota ja oppiahjoja jokaiselle.

Muutoin on se ikävä puoli havaittavissa täällä, niinkuin se näkyy olevan muuallakin, että osaston tehtävät tahtovat keskittyä aina samojen henkilöiden tehtäväksi, josta sitten koituu kaikellaisia ikävyyksiä. Ensiksi yksi henkilö ei kerkiä olemaan monessa paikassa yhtäaikaa vaikka hän olisi hyväkin ja toiseksi sitten syntyy sellaista murinaa toisten jäsenten keskuudessa, että ne yhdet ja samat henkilöthän ne runnaavat koko osaston toiminnan ja vieläpä luullaan että näillä henkilöillä on joitain erikoisia tulojakin näistä tehtävistään, joka onkin ikävin puoli asiassa ja kun osaston tehtäviin valitaan virkailijoita, niin on suurin osa jäsenistöä jotka eivät ota minkäänlaista tehtävää vastaan, eivätkä edes viitsi käydä kokouksissa. Sitten nämä henkilöt jotka käsittävät velvollisuutensa, tietäen että jonkun ne on kumminkin tehtävä. Tällaisille henkilöille karttuu sitten näitä tehtäviä ylivoimaisesti, niin että joutuvat usein tekemään öilläkin näitä ja useimmassa tehtävässä vielä menettämään jonkun kymppisenttisen, josta ei kehtaa laskua esittää osastolle kun se on niin pieni summa kerralla. Mutta kun tätäkin jatkuu vuosia ja vielä on useinkin että perheestä molemmat ottavat osaa näihin tehtäviin, niin nousevat nämä tällaiset pikkumenot useinkin dollareihin, joita ei sivulliset huomaa ollenkaan ja sitten kun ottaa huomioon sen arvostelun minkä alaiseksi näissä tehtävissä olleet henkilöt joutuvat, sillä eihän kukaan voi olla kaikkien mieliksi, ei edes yksityisessä elämässään nämä saa olla, ettei siinäkin jo muka olisi oikeutta toisilla arvostella. Sanalla sanoen näiden henkilöiden pitäisi olla yli-ihmisiä. Nämä kaikki huomioon ottaen, niin kylläpä se melkein panee sivullisen ajattelemaan, että siinä kyllä täytyy olla jotain erikoisia etuja kun henkilö sentään aina vaan ottaa uusia ja uusia tehtäviä ja miksei, etua näistä kyllä onkin, joten sen eteen kyllä kannattaakin uhrautua. Ensiksikin se oppi, minkä me tässä saamme, ja sitten tietoisuus siitä, ettei mikään uudistustyö mailmassa ole tapahtunut ilman uhrauksia ja tietoisuus asiamme kalleudesta antaa intoa ja kestävyyttä. Ja nyt osastomme jäsenet, ruvetkaa jokainen tästä puoleen ensin käymään kokouksissa ja ottamaan toimintaan osaa, niin tulette näkemään, että aineellista hyötyä siinä ei ole kenellekään, mutta se toinen puoli on siinä suurempi ja kun me tulemme sen käsittämään, niin me yhä kiinnymme näihin tehtäviin ja ne viimein tulevat meille niin rakkaiksi, että me mielellämme sivuutamme ylimielisesti kaikki nämä pikkumaiset arvostelut ja yhä uutterammin käymme tehtäviin käsiksi.

Leikkasi kurkkunsa epätoivoissa. Täkäläisessä mainarien hospitaalissa, jonkun verran ennen joulua eräs Koivu niminen mies, joka on joutunut siellä olemaan jo useampia kuukausia sydänvian takia, oli saanut jollain tavalla veitsen jolla leikkasi kurkkunsa. Vainaja oli tullut kuulojeni mukaan Suomesta joku aika sitten, ollen jossakin kämpiköllä työssä, josta joutui sitten tulemaan hospitaaliin. Rahattomana ja vieraana paikkakunnalla ollen hän kai joutui viettämään ikäviä päiviä, ei hänestä useakaan edes mitään tiennytkään. Nyt on kuulunut jälestäpäin huhuja että hän olisi ollut yksi Suomen valkoisista.

Yhdelle noista Suomen valkoisista olivat antaneet mustat silmät joululahjaksi eräissä nurkkatansseissa, joita on kuulojeni mukaan ruvettu pitämään toisessa päässä kaupunkiamme, aina sunnuntai-iltasin ja jossa kuulemma nämä valkoiset urhot ovat enimmäkseen edustettuina. Eipä luulisi olevan kovin ylentävää eikä opettavaista osaston jäsenten lapsille näissä tällaisissa tilaisuuksissa. — Raportteri.

Eri paikkakunnilta

VERMILLION RIVER, ONT.

T. k. 2 p. valitsi township tiekomissionerit, joista yksi on ranskalainen ja yksi sotaveteraani ja kolme työläispuolueenmiehiä, samoin Louis ja Lorne No. 2 koulupiirin johtokunta on työläispuolueen miehistä, joten työläiset voittavat täälläkin alaa. — Uutisten kirjoittaja.

*

Viime kuun 31 päivä 1922 oli lasten osaston (Young Workers League) kuukausikokous, jossa keskusteltiin ja päätettiin vastata Vapauden No. 148 Mrs. Hilma Hendriksonin ja Mr. Thomas Hendriksonin kirjoituksiin ja kokous valitsi minut allekirjoittaneen vastaamaan lasten osaston puolesta niinkuin se on tapahtunut ilman valhetta ja liiottelua.

Ensiksi mitä tulee uutisten kirjoittajan Merkkitapaus-nimiseen kirjoitukseen, joka oli Vapauden No. 143. Katsomme sen olevan täysin totta, eikä liiottelua. Siitä puuttui se, että vedenkantajat Jack Penttinen ja Wilfred Stenman kantoivat vettä yhdessä josta työstä saivat kumpikin 5 senttiä päivässä, jonka työn johtokunta aikoi asettaa lämmittäjän tehtäväksi puolella palkalla josta syntyi sanottu lakko. Mrs. Hilma Hendrickson syytti Jussi Penttilää lakon hommaajaksi ja jonka me lapset todistamme valheeksi.

Mitä taas tulee Mr Thos Hendricksonin kirjotukseen, niin koittaa hän puhdistaa itseään, vaan me pysymme sen uutistenkirjoittajn kirjotuksen takana, että se oli totta.

Nyt olemme taas jatkanut entistä työtämme niinkuin ennenkin kun lakko on sovittu ja olemme hyvillä että koulun johtokunnan jäsen John Penttinen sovitteli kanssamme Joulukuun 4 päivä. — A. K.

ST. CATHARINES, ONT.

'W. P. S. S. Osaston vuosikokouksessa tk. 7 päivänä m.m. luettiin osaston tilikertomus ja tilintarkastajain lausunto, myönnettiin johtokunnalle tilavapaus, luettiin sekä hyväksyttiin osaston puolivuosiraportti, joka tuli lähetettäväksi t.p. kom. Valittiin toimihenkilöt seuraavalle vuosipuoliskolle, puheenjohtajan ja kirjurin valitsemisesta keskusteltua tulimme yksimieliseen päätökseen, että joka kokous valitsee kirjurinsa ja että edellisen kokouksen kirjuri siirtyy puheenjohtajaksi. Tällä menettelyllä toivomme enemmän virkeyttä kokouksissa ja samalla harjoittelua toimintaan jäsenten keskuudessa. Organiseeraajaksi valittiin tov. Herman Parker, sanomalehti- ja kirjallisuusasiamieheksi tov. Nestor Haapala, raportteriksi tov. Hanna Mykkänen, yhdeksi tilintarkastajaksi edelleenkin lupautui tov. Otto Meller, johtokuntaan tuli 7 jäsentä, joista 5 vakituista ja kaksi varalle. Johtokunta keskuudestaan valitsi jäsen- ja rahastonkirjuriksi tov. Emil Parkerin, rahastonhoitajaksi Hanna Mykkänen ja kirjeenvaihtajaksi tov. Vc Pajuniemi. Lainakirjstoa edelleenkin hoitaa tov. Martha Parker. Ottakaa huomioon lukijat ympäristöllä, että kirjoja on lainattavissa ja antaja aina paikalla 10 Lisgar st., joten ne eivät ole siellä ainoastaan talletusta varten, vaan myöskin yleisöä varten.

Oli keskustelun alaisena josko laitamme osaston osoiteilmoituksen Vapauteen. Yhteinen päätös oli että emme voi sitä tehdä, niin tarpeellista kuin se olisikin, sillä toimintamme on siksi pientä ja meillä ei ole mitään mahdollisuuksia aineellisten varain kartuttamiseksi, joten se tulisi jäsenistölle raskaaksi verottaa joka tavalla. Työkokoukset päätimme edelleenkin pitää joka kuukauden toinen sunnuntai klo 2 päivällä. Kokous paikat vaihtuvat aina vuoronsa tovereiden perheasunnoilla. Toivon, että jokainen toimen saanut olisi tietoinen velvollisuuksistaan ja että tämä uusi vuosi antaisi paremman sadon, mitä mennyt vuosi on kyennyt tekemään työläisten yhteisen asian eduksi. Me emme saa ajatella, että olemme vain jokunen sielu täällä St. Catharinessa, jotka keskustelemme ja päätämme sitä ja tätä, ja että työ on turhaa. Meidän tulee ajatella, että olemme yhteydessä, samassa ketjussa koko näännytetyn köyhälistöarmeijan kanssa. Siksipä onkin työmme kerätä nuo pienet renkaat, osat yhdistää ja koota ne suureksi, jättiläismäiseksi ketjuksi, josta ei yksikään solu irtaannu sen pyörittäessä kääpiöksi jäänyttä rahavallan jalustaa.

a—n.

Suomen Puolukoita

saatte halvimmalla tilaamalla suoraan allekirjoittaneelta seuraavilla hinnoilla:

PUOLUKOITA: 100 paunan tynnörissä 18c. lb. eli $18.00.
50 paunan tynnörissä 19c. lb. eli $9.50.
25 paunan ämpärissä 20c. lb. eli $5.00.

Nämä marjat ovat puhtaasti perattuja, omassa mehussaan osaksi survottuja. Syökää enemmän puolukoita lihan kanssa ja jälkiruokina. Ne ovat terveellisiä.

"Silakasta ei suolakala parane"

todistavat kaikki, jotka ovat maistaneet näitä Ahvenanmeren tuoresuolaisia kilohailia.

SILAKOITA: nelikko 66 p. kalaa $10.25.
½-nelikko 33 p. kalaa $5.30.
1/4-nelikko 16 p. kalaa $3.40.

Silakat ovat huolellisesti perkattuja ja lujasti painettu, joten saatte täyden astian parasta suolakalaa — eikä suolavettä.

Hangon herkku anjovista 60c kannu.
Turun maustekalaa, iso kannu 60c.
Anjavista ja Maustekalaa, erikoisalennus 12 kannua $6.50.

Tilaukset, mitkä nousee $25.00 eli enemmän, lähetetään rahtivapaasti kaikkialle Canadassa.

Myös postitan vapaasti hienon taidemaalaus maisemakalenterin, suurta kokoa, kaikille $10.00 arvosta tilaajille tammikuun kuluessa.

Siis naapurukset, tilatkaa yhdessä, jotta säästätte rahdin ja saatte kauniin kalenterin.

Money-orderin tulee seurata tilausta.

W. A. KYRÖ

Wholesale Importer of Products of Finland.

371 Foley St. Port Arthur, Canada.

H u o m .! Kauppiaille ja asiamiehille erikoisalennus. Kysykää hintojani ja ansaitkaa enemmän myymällä näitä kysyttyjä Suomen tuotteita.

Neuvosto-Karjalan asioita

Tov. Gyllingin sairaus.

Kuten aikaisemmin olemme jo maininneet, on Karjalan Työkansan Kommuunin puheenjohtaja ollut pitemmän aikaa sairaana. Hänen jalassaan oli kehinnyt tuberkeli. Petroskoissa tehtiin leikkauksia, mutta kun sairaan tila vain paheni, vietiin tov. Gylling Pietariin saamaan erikoishoitoa. Joulukuun 9 päivänä Pietarin lääkärineuvosto katsoi välttämättömäksi uuden leikkauksen suorittamisen. Toveri Gyllingin vasen jalka katkastiin polven yläpuolelta.

Jalan katkasemisen jälkeen on tilanne hieman parantunut ja arvellaan sairaan toipuvan. Ellei jalkaa olisi katkastu, olisi tauti levinnyt koko ruumiiseen. Hyviä toiveita, vaikkakaan ei varmoja, on siitä nyt olemassa, että tov. Gylling toipuu, kertoo «Karjalan Kommuuni.»

Yleisiä uutisia

Ristiriitaisia u u t i s i a Mosulin alueelta

Lontoo. — Daily Telegraphin Konstantinopolin kirjeenvaihtaja tiedoittaa Kurdsien nyt hyökkäävän turkkilaisia vastaan Mosulissa, sen johdosta että turkkilaiset ovat lähettäneet sinne sotajoukkojaan.

Konstantinopoli. — Turkkilaisista lähteistä saatujen tietojen mukaan ovat vallankumoukselliset arabialaiset sotajoukot miehittäneet Mosulin ja karkoittaneet siellä olevat brittiläiset sotajoukot.

Senaatti vaatii sotilaitten palauttamista Saksasta

Washington. — 57 äänellä 6 vastaan Yhdysvaltain senaatti viime lauantaina hyväksyi senaattori Reedin esityksen Amerikan sotilaitten poiskutsumisesta Reininmaasta.

Päätöslauselma ei kuitenkaan pakota presidenttiä mihinkään toimenpiteisiin, joten toiset ovat sitä mieltä, että presidentti noudattaa senaatin mielipidettä, kun taas toiset arvelevat, että hän voi jättää sen huomioonottamatta.

Ukkosta ja salamaa Nova Scotiassa

Sydney. — Keskellä ankaran lumimyrskyn kuultiin voimakasta ukkosen jyrinää ja salama leimusi suuresti, sydäntalven myrskyssä. Vanhat ilmain ennustajat sanovat tämän merkitsevän tavallista ankarampaa kylmyyttä.

Saksalaiset linjalaivat käyttävät englantilaisia satamia

Lontoo. — Saksan valtamerilaivat tulevat taas uudestaan käyttämään englantilaisia satamia. Hamburg-American linja alkaa hetimiten käyttää Southamptonin satamaa, samoin alkaen Woermann linja Etelä- ja Itä-Afrikan välillä. Viimemainitun linjan Länsi-Afrikan linja on jo alottanut liikkeensä Southamptonista.

Työläispuolueen S. S. Järjestön organiseeraajan

A. Hautamäen

MATKAOHJELMA

Tammikuulla:

Minda 16, 17 ja 18 p.
Carmangay ja Barons 20 ja 21 p.
Coleman ja Blairmore 23, 24 ja 25 p.
Bowie 26 ja 27 p.
Salmon Arm 28 ja 29 p.
White Lake ja Carlin 30 ja 31 p.

Ohjelmaa jatketaan myöhemmin.

Osastojen on ilmoitettava tilaisuuksista mahdollisimman hyvin ja paikkakunnilla missä ei ole osastoa tai on toiminta lamaannuksissa, pyydämme tovereita ottamaan ylläesitetyt päivät huomioon järjestäen ja ilmoittaen tilaisuudet, sillä siten vain voidaan koota työläiset joukkoina kuulemaan ja saada matka onnistuneeksi.

Puhetilaisuuksien yhteydessä tulee antaa tilaisuus keskusteluun puheen johdosta ja organiseeraajan tehdä asianmukaisia selityksiä.

Organiseeraajan on neuvoteltava osastojen agitatsionikomiteain ja johtokuntien kanssa toiminnan järjestämiseen nähden yleensä. Siellä missä ei ole osastoja tulee neuvotella paikkakunnan toimintkykyisempien toverien kanssa koettaen saada osaston pystyyn, tai ainakin saada yhteistoiminnan keskusviraston kanssa ja työskentelyn toiminnan laajentamiseksi.

Organiseeraajalla on myöskin nykyaikaista t y ö v ä e n kirjallisuutta myytävänä, ja välittää hän lehtien tilauksia, joista prosentti lankeaa järjestölle.

Toverillisesti,

A. T. Hill, siht.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

Metsämiehet ja kämppien runnaajat huomatkaa! «Shoe Hospitalista» voitte tilata yskän lääkkeitä, niin sanottuja Shoe-packs, eli lapikkaita, joiden avulla voitta estää kylmyyden tulemasta jalkojen kautta. Tilaus voidaan lähettää allaolevalla osotteella. Vanhoja kenkiä korjataan nopeasti ja hyvin, käyttäen ensiluokkaisia tarpeita. Kenkiä voi lähettää meille postissa korjattavaksi. Kaikki hinnat kohtuulliset. Osote: Hillman & Lehtoranta Co. Box 778, Sudbury, Ont., Can.

FORT WILLIAM, ONT.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.
I. S. Salo, 17 Johnson ave.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Suomalaiset Huomatkaa!

Me haluamme saada 100 suomalaista katkasemaan uunipuita (kiln wood). $2.00 koordilta, ruoka ja asunto 80c päivä. Hyvä metsä. Suomalaisia ruokatalon pitäjiä. Kämpät ovat Mellenissä ja Gliddenissä, Wisconsinissa. Vapaan rautatiekyydin antaa Sam Kokko, Northwestern Hotellissa, Sault Ste Marie, Mich. Osotteemme:

J. A. HOUGH,
Metsäpäälysmies
Charcoal Iron Company of America
Mellen, Wisconsin.

GEORGE M. MILLER
LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.
Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.
Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY. ONT

Shub Bros.

BUTCHERS and GROCERS
74—4th Ave. Timmins, Ontario.
Ordereita haetaan kotoa ja lähetetään nopeasti.

Sudbury Collecting Agency

Tarmokkaat saatavien perijät perivät tilisaatavia, nootteja ja laskuja sekä Canadassa että ulkomailla.

ARTHUR LAUZON
P. O. Box 639, Stafford Block, Sudbury, Ont.

Piiraisen ja Oksasen
Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

Sudburyn uutisia

Vanhan ja uuden johtokunnan kokouksessa valittiin osaston virkailijoiksi tälle vuolivuosiskolle seuraavat: Organiseeraajaksi H. Ellmen, (edelleen); pöytäkirjuriksi K. G. Asiala, (uusi); jäsenkirjuriksi E. Sutinen, (edelleen); rahastonhoitajaksi A. Nurmi, (edelleen); taloudenhoitajaksi J. V. Kannasto, (uusi); kirjastonhoitajaksi Emmi Kuula, (uusi); sanomalehti- ja kirjallisuusasiamieskomiteaan Kannasto ja N. Terho; varakirjuriksi N. Terho.

Päätettiin että tästä lähtien on kaikkien alakomiteoiden ja iltamakomiteoiden tilitettävä kokonaistulo iltamista y.m. tilaisuuksista osaston rahastonhoitajalle; samoin kaikki laskut tuotava hänelle, joka sitte maksaa ne. Tällä tavoin katsottiin voitavan paremmin keskittää tiliasema, joten tilikauden lopussa voidaan aina nähdä todellinen rahallinen puoli osaston tuloista ja menoista.

Päätettiin t.p. komiteaa kiirehtää A. Leinon asian selville saamisen kanssa.

Huvitoimikunnan toivomuksesta päätettiin johtokunnasta lähettää jokaiseen huvitoimikunnan kokoukseen yksi henkilö, johon jokaisen johtokunnan jäsenen on aina vuorollaan mentävä.

Joitain muita pienempiä asioita oli, joita en katso tarpeelliseksi mainita.

Huvitoimikunta hommaa taas ensi lauantai-illaksi ohjelma- ja tanssitilaisuuden. Ohjelmaan kuuluu m. m. yksinäytöksinen kappale «Kärpäs paperi», aika hauska palanen. Sinne kai kaikin mennään, joka kynnelle kykenee.

Lasten vanhemmille huomioon otettavaa. Opettajat kouluneuvoston kanssa päättivät että keskeytetään lasten sunnuntaikoulu noin parin kuun ajaksi, sillä haali yleensä on liian kylmä näinä kuukausina. Siis ensi sunnuntaina ei enään tarvitse lähettää lapsia kouluun, toistaiseksi. Kirjoista ja vihoista muuten on pidettävä hyvä huoli, jotka edelleen saavat olla lasten hallussa, kunnes taas keväällä aletaan koulu uudestaan.

Osaston vuosikokous. Ensi sunsunnuntai-iltana on osaston vuosikokous johon kaikkien on saavuttava. Siellä luetaan m.m. osaston vuosikertomus, sekä kaikkien alaosastojen vuosikertomus. Tämä on myös kaikkien kertomuksen laatijain otettava huomioon.

Koo—Gee.

Liberty Hall Company, Ltd. sääntömääräinen vuosikokous pidetään, kuten yhtiön virkailijat ovat Vapaudessa aikaisemmin ilmoittaneet, tammik. 17 p. eli siis keskiviikkona. Kokous alkaa klo 8 illalla. Kaikilla osakkeenomistajilla on oikeus olla edustettuna joko personaallisesti tai valtakirjan kautta. Osakkeenomistajia kehotetaan ottamaan osakepaperinsa mukaan, joten valtakirjain tarkastus voidaan helpommin suorittaa.

Kun kokouksessa tulee esille tärkeitä asioita, kuten rakennuksen laajentaminen y.m., niin on toivottavaa, että kaikki osakkeenomistajat saapuvat keskustelemaan ja päättämään yhtiölle tärkeistä asioista.

Ohjelma- ja tanssi-iltama lauantaina

Huvitoimikunnan järjestämänä vietetään lauantai iltana Liberty Haalilla ohjelma- ja tanssi-iltama. Tilaisuudessa suorittavat ohjelmaa seuraavat henkilöt: pianonsoittoa Nellie Pernu ja Arvo Linko; runo H. Ellmen; kupletteja Kauhanen, Seppälä ja J. Raivo.

Myöskin esitetään yksinäytöksinen huvinäytelmä «Kärpäspaperi».

Ohjelman suorituksen jälkeen tanssitaan. Sisäänpääsy ainoastaan 25 senttiä.

Tulkaa monilukuisina tähän illanviettoon.

Vanhasta maasta tulijoita.

Tiistaina saapui Sudburyyn taas Suomesta kuusi nuorta miestä, arvattavasti aikoen Sudburyn ympäristölle töihin. Emme ole saaneet kuulla vielä minkävärisiä nämä nuoret miehet ovat.

Viettävät häitään

Toveritar Signe Ahlqvist, joka työskenteli Vapauden konttoristina viime kesän ajan ja toveri William Armas Hotti Sudburysta, viettävät tänä (lauantai) iltana häitään Torontossa, sikäläisellä osaston talolla. Häihin matkusti Sudburystakin, paitsi ylkämies William Hotti ja hänen äitinsä Mrs. Hotti, Vapauden kirjanpitäjä tov. Kaarina Heinonen ja Lempi Alitalo sekä mahdollisesti muitakin.

Vapaudella on syytä toivottaa entiselle palvelijalleen ja hänen toverilleen onnellista yhteiselämää

HUOMIOON OTETTAVAA!

MRS LEMPI JOHNSON
meidän suomalainen myyjättäremme, on iloinen saadessaan näyttää teille erilaisia hintojamme eri tavaroille. Tulkaa aikaisin ennenkuin ne loppuvat.

Puhdistusmyynti meidän kaikille naisten ja lasten HATUILLE

Nyt on aika ostaa uuden hatun, sillä saatte sen nyt puolella hinnalla tai vieläkin halvemmalla.
Me myymme meidän koko varastomme naisten ja lasten hattuja sekä lakkeja halvemmalla kuin mitä ne meille itsellemme maksavat. Tulkaa katsomaan alennuksia joita me trjoomme.

$2.00 Hatut	$3.50 Hatut	$5.00 Hatut	$6.50 Hatut	$8.50 Hatut
50c.	$1.00	$2.00	$3.00	$4.00

F. M. STAFFORD, Ltd.

Creighton uutisia

Ympäristöläiset huomatkaa! Creighton S. S. Osaston näyttämöllä on nähtävänä ensi lauantaina, 13 p. t.k. yksi koomillisimpia kansannäytelmiä, E. Mustamaan kirjottama 3-näytöksinen «Salapolttajat» niminen laulun ja monien hauskojen vitsien sekainen kappale. Ovimaksu on asetettu niin pieni kuin suinkin mahdollista, ainoastaan 25c. Lopuksi tanssia hanurin, viulun ja pianon soitolla. Tanssille jää runsaasti aikaa. Esitys ottaa vain toista tuntia. Uskallan varmasti vakuuttaa että kukaan ei tule katumaan joka haalille tulee. Kappale on kerrassaan hauska, täynnä naurua ja sitte tuo monen soittokoneen antama repäsevä tanssimusiikki. Silloin ei vanhatkaan voi ainoastaan katsella vaan tulee tuo soiton tenho vetämään heidätkin tanssin suloiseen ja hivelevään tahtiin. No sinne kai menet sinä, hän ja me kaikki ja ai jai jai sitä iloa. No, siellä siis tavataan. — Rakki.

YLEISIÄ UUTISIA

Unkarin pyövelien veriuhrit

Tavoittelevat suomalaisten lukumäärää.

Wieni 18-12. — Unkarin valkoisten oikeusviranomaisten toimesta on saatettu julkisuuteen 176 sivua käsittävä julkaisu, jossa lahtarivallalle ominaisella julkeudella yritetään puolustaa Horthy-hallinnan kommunistivainoja. Julkaisussa kuvataan ensin «bolshevikkien julmuuksia», minkä jälkeen mainitaan, että «osanotosta neuvostohallintaan» on kenttäoikeuksissa kaikkiaan tuomittu 70,000 henkilöä, mutta vain 50 kuolemaan. Kuten jokainen työläislukija tietää, nousee murhattujen työläisten ja muiden valistuneiden kansalaisten lukumäärä tuhansiin, joten valkoiset viranomaiset eivät Unkarissakaan ole turvautumatta muodottomiin valheisiin ja vääristelyihin koettaessaan peittää kauheita jälkiään.

Liettuakin valloitushuuhissa

Berliini. — Käyttäen hyväkseen sekaista kansainvälistä tilannetta, tietää Lokal Anzeiger kertoa, että kaksi rykmenttiä liettualaisia sotilaita on kulkenut rajan poikki, tarkoituksella miehittää Memel, itäpreussilainen satamakaupunki, mikä Versaillesin sopimuksessa tehtiin kansainväliseksi satamaksi. Lukuisia rajamaan asukkaita on seurannut sotilaita.

Äskettäin julkaisimme tiedonannon, mitenkä Venäjän neuvostohallitus lähetti protestinootin liittolaisille Memelin suhteen, lausuen tyytymättömyytensä liittolaisten päätöksestä, koska Venäjällä ei ole ollut osallisuutta sen määrittelemiseen, vaikkakin mainittu satama on Venäjälle sangen tärkeä ulkomaakauppansa takia.

Quebecin vaalit helmik. 5 päivä

Quebec. — Kabinetin kokouksen jälkeen keskiviikkona ilmoitti pääministeri Taschereau, että maakunnan parlamenttivaalit tullaan toimittamaan helmikuun 5 päivä, nimitykset tapahtuen tammik. 29 päivä.

Englannin työväenpuolueen edustaja kuollut

Lontoo. — Charles James Mathew, lakimies, joka oli työväenpuolueen edustaja Englannin parlamentissa Lontoon esikaupungista, kuoli tiistaina Folkestonissa leikkauksen jälkeen. Hän oli entisen loordi tuomari Mathewin nuorin poika.

Surun ja murheen murtamana saamme ilmoittaa että hellästi rakastettu pienokaisemme

RAUNI RAKEL

kuoli kotonaan, tammikuun 7 päivä, 1923. Ollen ilonamme ainoastaan kymmenen kuuta, yhdeksän vuorokautta.

Häntä kaihoten suremaan jäi äiti, isä, kolme siskoa, kaksi veljeä, kaksi enoa täällä maassa. Joka täten kaukana oleville sukulaisille ja tuttaville tiedoksi annetaan.

Hulda ja John Toivonen.
Sudbury, Ont. Box 1706.

Isän lempimä, äidin vaalima olit sä pieni Rakel, vaan tuonen kylmä käsi riisti Rakelin pienen meiltä.

Lepää rauhassa rakas lapsemme Muistosi elää sydämessämme.

Äiti ja Isä.

BUCKLEYS BRONCHITIS MIXTUREA
Toimii kuin salama. Koettakaa sitä. Kaikissa apteekeissa tai kirjoittamalla
W. K. Buckley Ltd.
144 Mutual St. — Toronto, Ont.

Syvästi kaivaten ilmoitan että hyvä elämäntoverini

FRANK VIHTOR KOSKI

kuoli ankaraan kuumeeseen Timminsissä sairaalassa jouluk. 3 p. v 1922, kello 12.30 päivällä. Vainaja oli syntynyt Jämijärvellä Turun läänissä, Suomessa, syysk. 5 p v. 1889. Tullut tähän maahan toukok. 25 p. v. 1907 Naimisiin menimme heinäk. 1 p. v. 1922. Yhteinen onnemme kesti ainoastaan 5 kk ja 3 päivää. Vainajaa jäi suremaan, paitsi minä, hänen 1 siskonsa ja 1 veli Suomessa sekä laaja sukulais- ja tuttavapiiri Suomessa ja tässä maassa.

Siiri Koski, o.s. Ojala.

Hän rakkaani tuonelassa, minä täällä, myrskyissä mailman muistot raastavat rinnassani, elämäni niin tyhjä on.

Nuku rauhassa haudassa ystäväni, siellä ei myrskyt pauhata voi, mutta miksi, oi miksi minun piti jäädä, sitä minä alati vaikeroin.

Sydämelliset kiitokset kaikille niille henkilöille jotka (oman sairauteni takia) valmistivat vainajan hautaustilaisuuden joka tapahtui jouluk. 10 päivä. Kauniit kiitokset soittokunnalle ja laulajille. Kiitokset kauniista puheesta, runosta y.m. Kiitokset kaikille jotka saatoitte vainajan viimeiseen lepoonsa. Itse en voinut saapua tilaisuuteen ollenkaan.

Mrs. Siiri Koski, Timmins, Ont., Box 126

HALUTAAN TIETÄÄ

Tahdon tietää missä on **Paavo Moilanen,** kotoisin Kemistä ja kymmenen vuotta sitten tuli Canadaan. Ilmoittakaa missä olette tai joka hänestä jotain tietää, ilmoittakaa minulle. Mrs. Staava Keihäs, 3006 Henrijulien Ave., Montreal, Can

Vuokrattavana

kaksi osainen talo, 6 huonetta kummassakin osassa. Kysykää
P. German & Co.
103 Whittaker St.
Sudbury, Ont.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

H. EDWARDS
General Merchant. Nairn Centre, Ont.
Ruokatavaraa, Rautatavaraa ja Rehuja. — Bell Telephone Central

HUOMATKAA!
Jos olette mieltyneet vaatteisiin, niin tulkaa ja tarkastakaa meidän puku- ja päällystakkivarastoamme. Se sisältää kaikkia haluttuja muoteja, villa-, worsted-, cheviot- ja tweet-kankaita.
BOWIE & BERINI
Ensiluokan räätäliliike. Timmins, Ont.

Te voitte ajella partanne puhtaasti jos käytätte meidän
King Kutter partaveistä
HINTA $3.75 KPL.
Meillä on myöskin Safety partaveitsiä $1.00 aina $7.50 asti. Hiomakiviä, terotushihnoja, partasaipuaa

COCHRANE HARDWARE Limited
POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONTARIO.
J. E. Vick, suom. kauppamies.

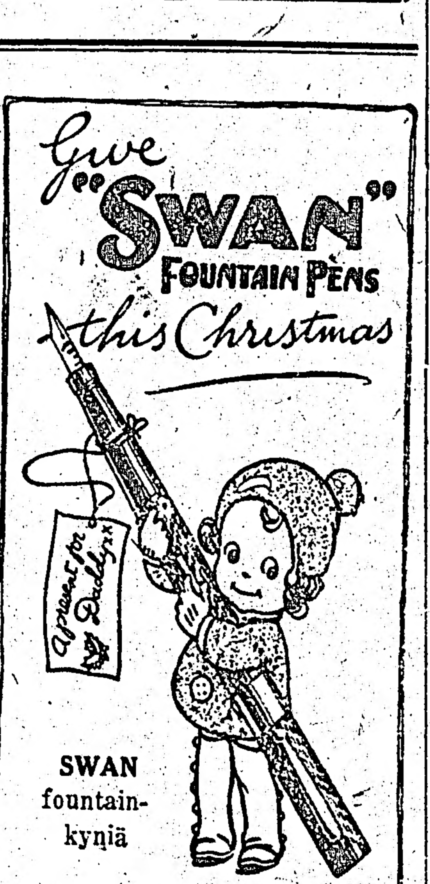

Joululahjoja ja lääkkeitä.
SUDBURY DRUG CO.

Kalle Poukaman SAUNA
Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna joka lauantai. — Phone 457.

Copper Cliffilaiset
Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

"TAYLORS"
ERIKOISUUKSIA

Vihreetä kahvia 3 paun.	$1.00
Hollantilaisia sillejä	1.25
Punasia omenoita 12 paun	1.00
Tuoreita luumuja 1 paun.	.20

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA.

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä, soittakaa S. 302 eli N. 743.
The Brilliant
Värjäys- ja puhdistusliike
230 Simpson St. Fort William
226½ Arthur St. Port Arthur
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

SUOMALAISTA
PALLORUUMAA
58—4th ave.
suositellaan
Frank Kulmala
Timmins, Ont.

A. H. BEATH
Vanhin ja luotettavin
JUVELI-KAUPPA
SUDBURYSSA
KORJAUSTYÖT TAATAAN
50 Durham St. SUDBURY

WASHINGTON CAFE
(Elm Streetillä.)
Suosittelee maukkaita ruokiaan. Käykää tutustumassa.

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksesa kuin tri Koljonen

A. D. MELDRUM
Lakim. ja yleinen Notario
Nova Scotia Pankin rakennuk.
59 Durham St., Sudbury, Ont.

Halutaan tietää

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää missä nykyään oleskelee **Tomi Mäki.** Ole hyvä ja anna tieto itsestäsi. Mrs. Miina Koski, Biscotasing, Ont.

MATKAILIJAKOTI
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532
Siistejä huoneita saatavana.